

Návrh Svazu na změnu RUD přinese finanční přínos všem obcím

Z Právní konference:

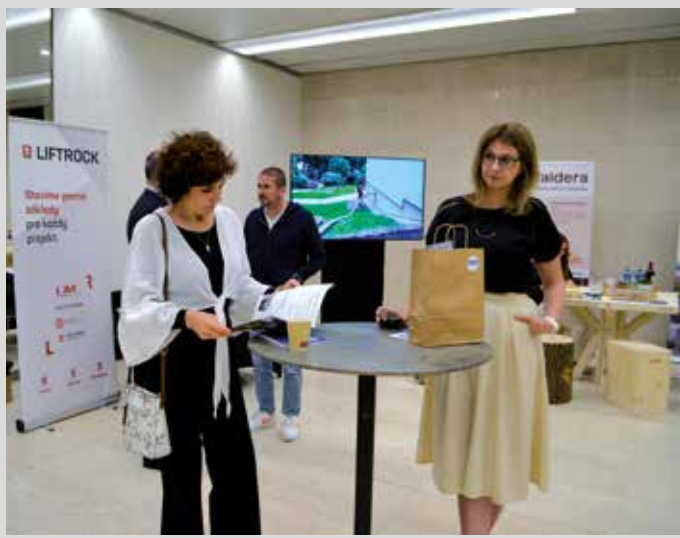
Ke slučování obcí nedojde
a stavební úřady
(zatím) rušeny nebudou

Z konference Město a jeho architektura:

Architektonický plán města
není běh na jedno volební období

Z konference Město a jeho architektura, Praha 29. 5. 2024

Vážení kolegové,

jako čerstvý starosta a člen Svazu měst a obcí vidím velkou oporu ve vzdělání a zkušenostech, které Svaz efektivně sdílí. Staly se základem mých vlastních iniciativ napříč obcí.

Stejně jako se na jaře probouzí příroda a zahradník se snaží pečovat o svůj zelený ráj, snažím se denně hledat správnou cestu k efektivnímu chodu našeho úřadu a výzev, které přináší extrémní nárůst obyvatel v krátkém čase. Na setkáních se inspiroji a dnes už i komentuji aktuální legislativní návrhy. Téma, které mě nejvíce oslovilo, je školství. Přidal jsem se do školské komise a hledím s podivem do budoucnosti školství. Podpora kvalitního vzdělání a efektivita provozu školských zařízení rezonuje médií a na setkáních Svazu, ale jak vzdáleně se dotýká akutních potřeb, je až ku podivu.

Naše obec Holubice ležící v Jihomoravském kraji, v těsné blízkosti Brna, zažívá rozsáhlou výstavbu a s ní související rapidní nárůst počtu obyvatel. V roce 2003 jsme měli 833 obyvatel a v roce 2024 již přes 2200, a to zejména mladých rodin s dětmi. Rozestavěných 160 jednotek napovídá o dalším rozvoji. Dle provedené demografické studie z roku 2023 by do konce dekády mohl počet obyvatel vzrůst až na 3000. Stejně tak se těšíme i rozvoji průmyslu a pracovních příležitostí je na katastru více než dostatek. Vybavenost obce doháníme kulturním vyžitím a zakládáme uskupení, která jinde sotva přežívají. Zrovna před pár dny mi bylo ctí založit hasičský spolek.

V současném vedení obce řešíme urgentně krizi ve školství, a to zejména nedostatečnou kapacitu. V Holubicích se nachází základní škola s kapacitou pro první stupeň. Na druhý stupeň doposud chodily děti do blízké spádové školy, která již ale z kapacitních důvodů děti z Holubic nepřijímá. Situaci obec částečně ustojí díky brzy dokončené stavbě mateřské školy, vloni vybudované lesní školky a plánované dětské skupině. Současně rekonstruujeme školní kuchyni a brzy bývalá školka projde přestav-

bou na školní třídy. Navýšení kapacit o 100% během dvou let zní jako úspěch, ale i když získáváme nové prostory a k dobru nějaký ten čas, jsou to „berličky“ na velmi krátký horizont.

Je více než užitečné uvažovat primárně ve školství o společenství obcí, pro které by byla škola v rámci dvou

ORP, to trošku „narušuje“ systém rozhodování z MŠMT. Myslím si, že koeficient rizikovosti nedostatku míst v ZŠ, je chybně počítán. Dle mě výpočet nezohledňuje ZŠ, které mají jen první stupeň, a ZŠ, které mají první i druhý stupeň. Protože v našem ORP není mnoho druhostupňových škol, a pokud jsou, tak jsou povětšinou plné, tzn. že nízký koeficient 3 pro ORP Slavkov u Brna je zavádějící a neodpovídá rozvojovým lokalitám.

Finálním řešením, díky strategicky výhodnému umístění Holubic, které jsou tzv. na cestě s výbornou obslužností z D1, nebo vlakem, je nová velká a ideálně svazková škola, do které obec doposud investovala bezmála 25 mil. korun. Bohužel i přes připravenost projektu a zmiňovanou podporu školství jsme získali na moderní školu pro 640 dětí s čerstvým stavebním povolením v blízkosti Brna podporu pouze druhořadou, v řádech desítek milionů korun. Aktuální podpora školství za mne nekoresponduje s potřebou tam, kde je největší krize a chuť situaci řešit.

Abych jen nešířil paniku nad školstvím. Musím pochválit koordinaci dopravní obslužnosti Jihomoravského kraje vůči rozvojové lokalitě. Po roce snažení, se dostáváme do cíle a České dráhy za podpory Ministerstva dopravy obnovují po dekadách vlakový spoj na holubické vlakové nádraží a nebojí se i odvážně nastartovat novou meziobecní autobusovou linku.

Holubice souběžně řeší mnoho výzev a z dosavadních zkušeností vnímám obrovskou oporu ve všech strukturách Svazu.

Jiří Horňák
starosta obce Holubice

Foto: arch. Petr Velička

obsah č. 6/2024

Krátké zprávy 4

Od prvního září začne platit
zákaz používání kotlů
1. a 2. emisní třídy 5

Svaz uzavřel memorandum
se Sdružením historických sídel
Čech, Moravy a Slezska 6

Právní konference:
Ke slučování obcí nedojde a stavební
úřady (zatím) rušeny nebudou 8

Obce-sobě.cz 14

Revoluce v kohezní politice EU:
Co nás čeká v období 2028+? 15

**Konference Město
a jeho architektura:**
Architektonický plán města není
běh na jedno volební období 17

Nájemní bydlení v zahraničí –
shrnutí poznatků mezinárodního
průzkumu 26

Dobrá praxe:
Digitální technologie by měly být
přístupné i seniorům
Samoobslužná prodejna –
jde to i na malé obci 28
29

Z jednání orgánů Svazu 31

Lovosický zpravodaj zvítězil
v soutěži Radniční oko 34

Srovnávací výzkum
Město pro byznys zná další
krajské vítěze 35

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.
Vydává SMO ČR.
Kancelář: ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4,
tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz.
ID datové schránky: 5fkgwn3
Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.
Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívál
Tisk: Tiskárna Grafotechna +
Uzávěrka tohoto čísla: 31. 5. 2024
MK ČR E 14584

Foto na titulní straně:
Archiv města Stříbra

Ins

Návrh SMO ČR přinese finanční přínos všem obcím

16. květen 2024, Jezerka

Na tiskové konferenci, která se konala při Právní konferenci, představil předseda Svazu František Lukl návrh Svazu ke změně rozpočtového určení daní (RUD) schválené vládou dne 7. května 2024. O něm bude vedení Svazu jednat v příštích dnech na Ministerstvu financí. Svazový návrh nezasáhne do státního rozpočtu, a přitom přinese finanční přínos všem obcím.

„Neúměrně velká finanční ztráta pro 95 % samospráv, ke které by vedlo přijetí vládního návrhu měnící základnu počtu obyvatel ze statistiky Českého statistického úřadu na registr obyvatel (ROB), se stala impulsem k sestavení expertního týmu a našeho vlastního návrhu. Ten by neproporcionálně rozdělil daní mezi velkými a malými obcemi narovnal. Svaz podporuje snahu o navýšení RUD pro kraje s ohledem na jejich dlouhodobé podfinancování, tato změna by se ale neměla negativně projevit v propadu příjmů obcí,“ uvedl na konferenci František Lukl. Vládní novelou si měla Praha od roku 2025 přilepšit o 2,6 mld. korun, obce naopak by dostaly o 2,25 mld. méně. Tato nerovnováha by rozevřela obrovské nůžky v rozvoji obcí a z pohledu Svazu je naprosto neakceptovatelná.

Návrh Svazu počítá se změnou koeficientů, podle kterých se vypočítává daná výše RUD pro jednotlivá města a obce. Praha a několik dalších větších měst sice nezískají tolik, přesto jejich finanční příspěvek poroste. Praha získá kompenzaci výpadku z krajského RUD ve výši 1 mld. Kč a obcím se negativní dopad sníží z 2,26 mld. na 1,075 mld. Kč, což při současném nárůstu hospodářství nemá mít v roce 2025 negativní dopad do rozpočtů drtivě většiny municipalit v ČR. Zároveň Svaz prosazuje od roku 2026 zvýšení motivačního prvku z 1,5 % na 10 %. Tato změna bude mít velmi pozitivní dopad na rozvoj obcí a podnikatelského prostředí. Svaz se ve svých návrzích inspiroval rakouským modelem, v němž mají obce výraznější vliv na rozvoj svého území.

Výroční schůze tajemníků

19. květen 2024, Špindlerův Mlýn

Sdružení tajemníků městských a obecních úřadů ČR pořádalo ve Špindlerově Mlýně výroční XLVI. členskou schůzi a jarní celo-

státní odborný seminář tajemníků. Hostem byla i výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková. Hlavními tématy semináře byly nový stavební zákon a digitalizace stavebních řízení či novela o úřednících územních samosprávných celků.

Kulatý stůl na téma družstevního bydlení

20. květen 2024, Praha

V Poslanecké sněmovně Parlamentu se uskutečnil kulatý stůl na téma „Družstva pro dostupné bydlení“. Jednání organizoval poslanec Milan Wenzl a pozvání přijali odborníci na bydlení, zástupci družstevních organizací a další odborní zástupci, kteří společně diskutovali o možnostech a výzvách spojených s rozvojem družstevního bydlení v České republice. Hlavním hostem celého jednání byl Ivan Přikryl, který má dlouholetou zkušenost s řešením družstevního bydlení v Evropě a v USA. Milan Wenzl v úvodním slově zdůraznil důležitost řešení družstevního bydlení pro široké spektrum obyvatel. Mimo jiné upozornil, že funkční trh s bydlením včetně jeho dostupnosti funguje pouze tehdy, je-li na trhu dostatek všech forem získání bytu – od vlastnických, přes družstevní, nájemní, ale i nízkonákladové. Vhodný monitor forem dostupného bydlení je organizace Housing Europe (Evropská federace veřejného, družstevního a sociálního bydlení), do které naše družstevní organizace vstoupily již v roce 1991. Ivan Přikryl představil účastníkům

akce dva zahraniční modely s dlouholetou praxí – britský a rakouský. Odborníci dále diskutovali o historickém vývoji družstevního bydlení, o jeho současném stavu a o možnostech dalšího rozvoje, kde by změna měla začít u transformace myšlenky, že lidé chtějí pouze do vlastnického bydlení – na druhou stranu nemají jinou nabídku. Pozornost byla věnována i tématu kontribuce (nuceného příspěvku) a jejího pozitivního dopadu.

Jednání v Poslanecké sněmovně vyústilo ke klíčovému záměru, a to do konce léta 2024 vypracovat návrh modelu sociálního družstva a ve spolupráci se všemi zainteresovanými subjekty navrhnout tento záměr předložit do legislativního procesu.

Dřevostavby mají budoucnost

21. květen 2024, Žďár nad Sázavou

Výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková se zúčastnila slavnostního poklepání základního kamene dostupného bydlení ve Žďáře nad Sázavou. Byty ve třech plánovaných bytových domech staví společnost Dostupné bydlení České spořitelny. Jedná se o pilotní projekt, který slibuje ekologické a cenově dostupné byty pro klíčové pracovníky. Dřevostavba bytového domu má být hotová v roce 2025. Do nových bytů by se měli nastěhovat především zdravotníci, učitelé, hasiči, policisté i zástupci dalších, společensky důležitých, profesí. Akci podpořil i ministr životního prostředí Petr Hladík.

Od prvního září začne platit zákaz používání kotlů 1. a 2. emisní třídy

Zákaz využívání kotlů 1. a 2. emisní třídy začne platit od 1. září 2024. Mnoho občanů již využilo podporu z kotlíkových dotací i z programu Nová zelená úsporám. Ty, kteří nevyhovující kotle ještě nevyměnili, Ministerstvo životního prostředí nabádá, aby tak učinili a využili do konce srpna jedinečné příležitosti čerpat aktuální výši dotací. Od 1. září sice bude podpora pokračovat, ale bude výrazně nižší. Pokud si navíc domácnosti stihnou o dotaci požádat do konce srpna, i když nestihnou kotel vyměnit, budou k tomu úředníci při kontrolách přihlížet. A nově bude možné od září zažádat o dotaci na výměnu všech uhelných kotlů.

Zákaz používání kotlů 1. a 2. emisní třídy je v zákoně již od roku 2012 a mimo rodinné či bytové domy a stavby pro rodinnou rekreaci platí již od září 2022. Podle ministra životního prostředí Petra Hladíka tedy občané měli dostatek času na výměnu se připravit. Povinnost se netýká například kamen, krbových vložek či sporáků, které slouží k přímému vytápění místnosti. Mezi podporovanými zdroji zůstávají tepelná čerpadla, kotle na biomasu, kamna na pelety, objekt je možné napojit na centrální zásobování teplem. V řešení je i možnost podpořit plynové kotle pro nízkopříjmové domácnosti. Tyto kotle jsou dobře regulovatelné a je tak možné je dát i do nezateplených objektů, aniž by po jejich budoucím zateplení bylo nutné je měnit. Ministr ještě podotkl, že pokud by občané nevěděli, jaký typ kotle mají, třída kotle je označená na výrobním štítku a v dokladu o kontrole technického stavu a provozu kotle, kterou má každý povinnost provádět nejméně jednou za 3 roky.

Podle dat ČHMÚ pochází z lokálního vytápění domácností více než 75 % všech emisí jemných prachových částic a více než 95 % emisí bezo[al]pyrenu produkovaných v ČR. „Je zřejmé, že to, čím doma topíme, má zásadní vliv na kvalitu ovzduší i na zdraví lidí. Prachové částice na sebe váží další škodlivé látky, například těžké kovy či rakovinotvorný benzo[a]pyren, a podle Státního zdravotního ústavu způsobuje v ČR znečištěné ovzduší každoročně 3100 předčasných úmrtí. Naším záměrem není lidi pokutovat a udělovat zákazy. Musíme ale chránit lidské zdraví a životní prostředí, a proto je zákaz těchto starých nevyhovujících kotlů nezbytný,“ upozornil ministr Hladík.

Změny v dotacích: na kotle 1. a 2. emisní třídy se podpora sníží

MŽP také představilo změny v dotační podpoře. Dosavadní tzv. kotlíkové dotace, které poskytují podporu ve výši až 95 % nízkopříjmovým domácnostem – seniorům v pen-

zi, domácnostem s příspěvkem na bydlení či invaliditou 3. stupně – budou od 1. září výrazně nižší. A přesunou se pod program Nová zelená úsporám Light. Doposud zažádalo o dotaci na výměnu kotle na tuhá paliva 130 tisíc domácností, z čehož 115 tisíc již svůj kotel vyměnilo, a to za více než 13 mld. Kč. Stejně tak se od 1. září sníží i podpora z programu Nová zelená úsporám, která je pro ostatní domácnosti. V NZÚ zatím dotace využilo přes 50 tisíc žadatelů. Celkem tedy bylo podpořeno 180 tisíc kotlů.

Na všechny občany, kteří žádost zatím nepodali, apeluje také ředitel Státního fondu životního prostředí Petr Valdman: učiňte tak co nejdříve. Výše dotací z obou programů bude oproti současným částkám od 1. září 2024 snížena o jednotky až desítky tisíc, podle druhu zdroje vytápění. Vyplatí se proto podat žádost do 31. srpna 2024 a instalaci případně provést později. Pomoc s vyřízením žádosti dotace na výměnu kotle je nabízena v rámci kotlíkových dotací od jednotlivých krajů. Ministerstvo zajišťuje poradenství prostřednictvím středisek EKIS nebo místních akčních skupin sdružených pod NZÚ Light.

Nově budou dotace pro kotle všech emisních tříd

Od září 2024 bude také možné žádat o podporu na výměnu kotlů na tuhá paliva bez ohledu na emisní třídu za jiné druhy ekologičtějšího vytápění – například tepelná čerpadla, kotle na biomasu či kamna. Bude zahájena motivační finanční podpora výměn všech uhelných kotlů (jen ve 3. emisní třídě jich je v provozu asi 60 tisíc) s cílem do 10 let odejít od spalování uhlí v lokálních zdrojích vytápění.

Nejprve napomenutí, pak pokuty

Podle zákona o ochraně ovzduší spadají přestupky fyzických osob pod obecní úřad obce s rozšířenou působností. Ten má také

povinnost dohlížet nad dodržováním povinností provozovatelů kotlů v domácnostech, například pravidelnou kontrolou technického stavu a provozu kotle, která se musí provádět každé tři roky. Jelikož od 1. září nebude již kotle horší než 3. třídy možné využívat, MŽP připravilo metodiku, kterou se budou moci úředníci řídit. Cílem není občany pokutovat, ale docílit co nejrychlejší nápravy. Nejprve proto budou úředníci dávat nápravná opatření, až následně pokuty. „V aktualizované metodice jsme se soustředili jednak na efektivitu kontrol a spravedlivý přístup tak, aby bylo při kontrolní činnosti dosahováno co největšího environmentálního efektu, tedy aby byly z provozu odstaveny co nejdříve zejména ty nejhorší kotle, jejichž provoz má největší dopady na ovzduší a zdraví lidí. Důležité je rovněž dosáhnout toho, aby všichni splnili svou povinnost provedení kontrol technického stavu a provozu. Při řešení jednotlivých případů bude nezbytné zohledňovat také sociální situace provozovatelů. Pokud úředníci odhalí nevyhovující kotle, není cílem hned ukládat pokuty, ale dosáhnout co nejrychlejší nápravy. V rámci přestupkového řízení lze sice uložit pokutu až do výše 50 tisíc korun, ale nejprve budou kontrolori ukládat napomenutí a výzvu k nápravě,“ uvedl ředitel odboru ochrany ovzduší Kurt Dědič.

Zákaz těchto kotlů vítá i Svaz

Zákaz těchto kotlů včetně metodických pokynů vítá i Svaz. Místopředseda Pavel Drahovzal k tomu uvedl: „Jsme rádi, že MŽP komunikuje potřebu výměny kotlů a zároveň představilo metodiku pro úředníky tak, aby všichni věděli, jak mají po 1. září postupovat. Chtěl bych poprosit občany, aby s výměnou ale opravdu nezažádali, a pokud tak ještě neudělali, začali ji řešit co nejdříve. I proto se snažíme vytipovat domácnosti, které kotle ještě nevyměnily, a upozornit je na tuto situaci, případně je odkázat na odborníky a poradce v terénu, kteří jim pomohou s podáním žádosti o podporu na výměnu kotle.“

Zpracováno na základě TZ MŽP

Svaz uzavřel memorandum se Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska

Svaz navázal strategickou spolupráci se Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska (SHS ČMS). Cílem memoranda je společný postup při ochraně a rozvoji historických památek na území České republiky. Spolupráce zahrnuje výměnu informací o dotačních titulech, sledování legislativních změn, informování veřejnosti a podporu vzdělávacích aktivit. Memorandum rovněž stanovuje pravidelné setkávání a realizaci společných projektů, které mají za cíl zvýšit povědomí o historických památkách a podpořit jejich udržitelný rozvoj. Pojďme si teď SHS ČMS představit.

Sdružení je dobrovolná, zájmová, nestranická a nevládní organizace sdružující především historické obce nebo jejich části, na jejichž území jsou zachovány významné kulturní hodnoty, zejména nemovité památky. Vzniklo z iniciativy měst v listopadu roku 1990. K 1. 5. 2024 má celkem 200 členů, z toho 191 řádných (obcí, měst a městských částí) a 9 přidružených. Činnost Sdružení se ve všech aspektech soustřeďuje na prezentaci, uchování, ochranu a trvalou využitelnost našeho kulturního dědictví – zejména popularizuje, zveřejňuje a propaguje význam, souvislosti a problémy kulturního dědictví, pořádá veřejnosti přístupné výstavy, odborné semináře, konference apod.

Historickým městem roku 2023 se stal Žatec.

Členové Sdružení jsou pravidelně každých 14 dní informováni e-mailem o aktuální činnosti, o připravovaných akcích a soutěžích, dostávají informace z Ministerstva kultury a Ministerstva pro místní rozvoj, pozvánky na jednotlivé akce a samozřejmě dostávají i upozornění na odborné články, studie, připravované akce a zajímavé dotační tituly. Zástupci členských měst se scházejí pravidelně 2x ročně na krajských sekcích, kam jsou zváni i zástupci příslušného územního pracoviště NPÚ a kraje, kde mohou diskutovat konkrétní problémy či požadavky měst. Zde mohou navrhovat nové aktivity a společně připravovat plán činnosti. Takto např. vznikl materiál určený pro obce, které mají problém

s vizuálním smogem. Sdružení vydalo publikaci **Kuchařka kultivace českých měst** – Jak kultivovat město během jednoho volebního období a sklidit za to adekvátní pochvalu. Společně jsou i pravidelně připravovaná témata na každoroční konference Sdružení nebo online semináře.

Kromě zcela odborných tematik, jako např. barva a detail v architektuře nebo zeleň v historických sídlech, se v posledních letech širší zájem soustřeďoval na propojení okruhů památkové ochrany a ekonomického rozvoje jak historických měst, tak i celé země, dotýkal se problematiky cestovního ruchu, oblastí nové výstavby v historické zástavbě měst, ener-

getiky či dopravy. Dále jsou členové informováni o výstupech z Památkové inspekce MK a dalších odborů MK. Členové se též mohou účastnit zajímavých studijních cest jak do zahraničí, tak v ČR.

Mezi nejvýznamnější činnosti a aktivity Sdružení společně s Ministerstvem kultury a Ministerstvem pro místní rozvoj patří **péče o Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón** (dotační titul MK, více-zdrojové financování). Od roku 1994 je udělována Cena za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR a MPZ spojená s právem používat titul „Historické město roku“.

Z vyhlášení Historického města roku.

Počínaje rokem 1991 jako spolupořadatel, od roku 1998 pak jako hlavní gestor v České republice organizuje Sdružení vždy v měsíci září **Dny evropského dědictví** (European Heritage Days - EHD), což je rozsáhlý celoevropský projekt, který vede k neformálnímu uvědomování si kořenů našich národních identit a ochraně kulturního odkazu našich předků.

Další aktivitou Sdružení jsou **Brány památek dokořán** – v měsíci dubnu členská města připravují pro veřejnost zajímavé programy (výstavy, prohlídky, koncerty, zpřístupňují památky...) u příležitosti Mezinárodního dne památek a sídel (18. 4.).

Pravidelnou aktivitou SHS ČMS je také každoroční udělení ceny v soutěži **Památka roku**. Cena se uděluje za nejlepší projekt a realizaci obnovy kulturní památky, budovy nebo souboru staveb, které mají významné památkové, architektonické nebo urbanistické hodnoty a jsou nositeli specifického charakteru prostředí. Soutěž má dvě kategorie: 1. kategorie: malá (obnova do 2 mil. Kč bez DPH) a 2. kategorie: velká (obnova nad 2 mil. Kč bez DPH). Cenou pro vítěze v 1. kategorii je odměna pro vlastníka objektu ve výši 50 000 Kč a v 2. kategorii ve výši 100 000 Kč.

Památkou roku 2023 se stala jízďárna ve Světcích u Tachova.

Dále Sdružení pořádá soutěž **Mladí fotografují památky**. Celá akce má podpořit zájem o naše kulturní dědictví, podpořit znalosti historických budov a zahrad, venkovských a městských krajín uznávané památkové hodnoty či neobvyklé krásy.

Novou aktivitou je soutěž pro širokou veřejnost **Cestovatelský fotodeník**, která má motivovat k návštěvě i velmi málo

známých míst. V současné době je připravován projekt **Pestrá města**, prezentující architektonické bohatství našich měst, a projekt **Město a děti**, jehož cílem je představovat ty nejvýznamnější památkové hodnoty konkrétního města žákům a studentům formou naučných stezek.

Více informací na www.historickasidla.cz, www.ehd.cz, www.cestovatelskyfotodenik.cz

POZNÁVEJ, FOŤ A VYHRAJ

Od 1. dubna do 31. srpna 2024

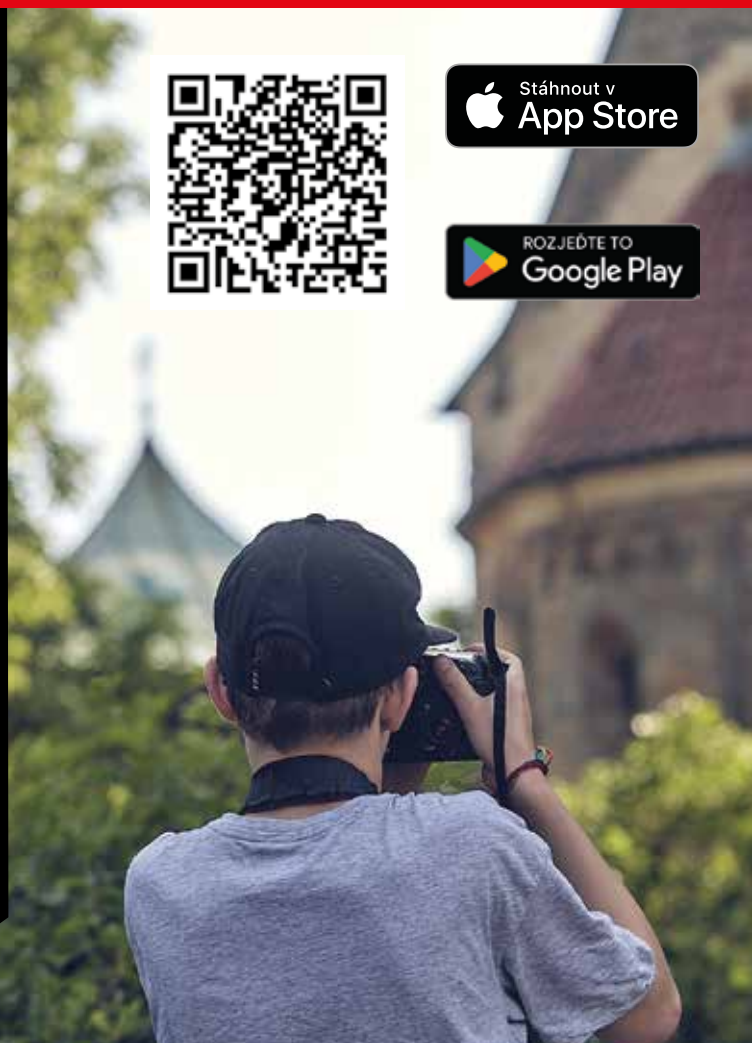
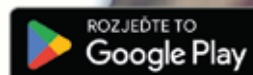
[C] CESTOVATELSKÝ
FOTODENÍK

Soutěž o pobytové ceny

Navštivte památky ve vašem okolí a poté se vydejte dál po celé České republice. Sbírejte body za každou vyfocenou soutěžní památku a vyhrajte hodnotné ceny.

www.cestovatelskyfotodenik.cz

Stáhněte si mobilní aplikaci ještě dnes!

Ke slučování obcí nedojde a stavební úřady (zatím) rušeny nebudou

Právní konference, kterou Svaz pořádá ve spolupráci s advokátní kanceláří KVB, je již tradiční a velmi oblíbenou akcí. Uskutečnila se opět na Seči ve dnech 15. až 17. května 2024 a byl to již její devátý ročník. Cestu na ní vážilo téměř 150 účastníků a další desítky účastníků byly v on-linu. Cílem konference je především reagovat na změny legislativy týkající se samosprávy, přiblížit úskalí nových právních předpisů, ale dát také poměrně široký prostor k diskusi.

Letošní konference hledala odpovědi na řadu otázek typu: Jak bude fungovat meziobecní spolupráce? Co přinesla poslední novela obecního zřízení? Jak bude vypadat novela zákona o úřednících územních samosprávních celků? Jaké jsou možnosti využití geolokačních dat pro obce? Jak se obce mohou připravit na komunitní energetiku? Co přináší obcím nové staveb-

ní právo? Zkrátka aktuálních témat a otázek bylo k projednání opravdu mnoho.

Dvacet jedna řečníků a obsah konference rozdělený do devíti tematických bloků. IX. právní konference trvala od středečního večera do pátečního pozdního oběda, není proto možné shrnout jednotlivé přednášky a diskuse do několika stran textu. I přesto

se pokusíme přiblížit alespoň to nejzajímavější. Pro ty, co mají o obsah hlubší zájem, budou k dispozici videonahrávky jednotlivých přednášek, které budeme postupně uvolňovat na internetových stránkách www.poradnaproobce.cz/video. Dodejme, že záštitu nad Právní konferencí převzal 1. místopředseda vlády a ministr vnitra Vít Rakušan.

Před oficiálním zahájením

Stejně jako u předcházejících ročníků se účastníci sešli již v předvečer oficiálního zahájení, tedy ve středu 15. května. A nikoli jen kvůli připravenému večírku. Vyslechnout si přijeli především zajímavé vystoupení dvou vystupujících – Lucie Fukové, vládní zmocněnkyně pro záležitosti romské menšiny, a Martina Richtera, advokáta se specializací na trestní právo.

Role vládní zmocněnkyně pro záležitosti romské menšiny a spolupráce s obcemi

Po úvodním slově Lukáš Váni, advokáta a jednatele pořádající společnosti KVB advokátní kanceláře, se slova ujal vládní zmocněnkyně pro záležitosti romské menšiny **Lucie Fuková**. Ve svém vystoupení informovala o realizaci politiky romské integrace v České republice. Právě existence pozice vládního zmocněnce pro záležitosti romské menšiny je vhodným nástrojem k efektivnější koordinaci činnosti složek veřejné správy v této oblasti. Důležitou rolí vládní zmocněnkyně pro záležitosti romské menšiny je přinášet příklady dobré praxe v případě směřování politik a dotačních programů v oblasti zlepšování postavení Romů a vztahu romské minority a majority. Lucie Fuková ve své funkci klade důraz, mi-

mo jiné, na vytváření vhodných modelů spolupráce obce a zástupců různých komunit, ale především také na uvedení teorie do praxe.

Trestní odpovědnost zastupitelů – kam jsme se posunuli

Martin Richter, advokát z advokátní kanceláře Richter & Léko advokáti, s. r. o., účastníky informoval o zajímavých kauzách z oblasti trestního práva, které se dotýkají zastupitelů nebo úředníků obcí. Ve svém příspěvku informoval například o novém pohledu na vydírání, kdy „za oprávněné nelze označit jednání, jestliže by bylo použito sice prostředku dovoleného, nikoli však dovoleného ve vztahu k účelu sledovanému pachatelem. Není proto trestné použití dovoleného prostředku k tomu účelu, ke kterému je určen (např. hrozba věřitele, že přistoupí k výkonu rozhodnutí, jestliže mu dlužník nezaplatí). Naproti tomu pohrůžka jinak dovoleným, anebo dokonce společensky prospěšným prostředkem nebo postupem může být pohrůžkou jiné těžké újmy, jestliže nejde o prostředek či postup dovolený k danému účelu.“ Jinými slovy řečeno, je nutné sledovat vedle zákonnosti jednání rovněž účel takového jednání.

Meziobecní spolupráce, komunitní energetika, vzorová smlouva o dílo, digitální technické mapy...

Pavel Drahovzal, David Hlaváč, David Sláma, Jiří Koubek, Michal Frankl

Oficiálně zahájil Právní konferenci předseda Svazu **František Lukl** ve čtvrtek

16. května. Přivítal přítomné, představil řečníky a generálního partnera konference společnost CETIN člena skupiny PPF. V úvodním bloku vystoupil rovněž náměstek ministra vnitra pro řízení sekce legislativy a státní správy Jiří Koubek, který účastníkům představil plány zejména v oblasti meziobecní spolupráce.

Společenství obcí – nová právní forma spolupráce podle zákona o obcích

Podrobněji o právních aspektech meziobecní spolupráce hovořil **David Sláma**, ředitel odboru strategického rozvoje a koordinace veřejné správy Ministerstva vnitra. Hlavní **důvody pro zavedení meziobecní spolupráce** jsou podle Davida Slámy tyto:

1. do budoucna nová platforma/nástroj pro výkon agend na základě vybraných nadobecních kompetencí určených oborovými zákony (např. školství, sociální služby, odpady apod.)
2. platforma/nástroj pro sdílený výkon agend přenesené působnosti – zavedení tzv. sdíleného úředníka
3. nedostatečná kapacita malých obcí (administrativní, personální...)
4. nedostatek financí – možnost úspor z rozsahu a větší finanční efektivity při zajištění veřejných služeb i investic

Těžiště činnosti společenství by mělo být v samostatné působnosti obcí. Společenství obcí má být postaveno v hranicích současných ORP. Důvodem k tomuto požadavku je skutečnost, že podle informací Ministerstva vnitra 80 % obyvatel obvodu ORP je alespoň jednou týdně v sídelním městě ORP a zároveň je ORP hlavním garantem státní správy v území.

Jaká jsou základní pravidla pro vznik společenství obcí?

Postavení společenství obcí může nabýt svazek obcí, pokud:

1. Jeho členy je alespoň 15 obcí, nebo alespoň tři pětiny všech obcí ze správního obvodu obce s rozšířenou působností, jestliže do tohoto správního obvodu náleží méně než 25 obcí.
2. Členy společenství obcí mohou být pouze obce nacházející se ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností.
3. Obec může být členem pouze jednoho společenství obcí.
4. Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, v němž se nachází

- nejvýše 40 obcí, může vzniknout jedno 1 společenství obcí,
- 41 až 60 obcí, mohou vzniknout nejvýše 2 společenství obcí,
- 61 až 80 obcí, mohou vzniknout nejvýše 3 společenství obcí a
- více než 80 obcí, mohou vzniknout nejvýše 4 společenství obcí.

Kdo bude ve společenství obcí rozhodovat?

Nejvyšším orgánem společenství obcí je shromáždění starostů složené ze starostů členských obcí. Starostu obce zastupuje místostarosta obce, případně starostou určený zástupce z řad členů zastupitelstva obce. V čele shromáždění starostů stojí předseda, který je statutárním orgánem společenství obcí. Společenství obcí může vzniknout transformací stávajícího dobrovolného svazku obcí nebo vznikem zcela nového společenství obcí.

Výkon správních činností, tedy výkon přenesené i samostatné působnosti, může být vykonáván tzv. sdíleným úředníkem. Ve společenství obcí může působit více sdílených úředníků na plné i částečné úvazky. Výhodou je, že v odměňování je na základě smluvní volnosti v mantinelech zákoníku práce, tedy nepodléhá tabulkám. Společenství obcí tak má možnost získat vysoce kvalifikované a motivované úředníky.

Pozn. redakce – společenství obcí jsme se podrobně věnovali v samostatném článku v INS č. 4 a také v INS č. 5 v rámci krajských setkání.

První praktické zkušenosti z Jilemnice

První praktické zkušenosti s institutem společenství představil starosta města Jilemnice **David Hlaváč**. Jilemnicko spolupracuje v rámci hranic obce s rozšířenou působností od roku 2000 a sdružuje všech 21 obcí. Za dobu působnosti se činnost v mikroregionu věnovala koncepčním a strategickým otázkám, které následně vyústily například ve spolupráci obcí na svazu odpadu, kompostování, společném postupu při zajišťování sociálních služeb, vzdělávání či pořádání

kulturních a společenských akcí. V DSO Jilemnicko chtějí, aby nová právní úprava meziobecní spolupráce umožnila jejich spolupráci v dalších oblastech a směrech s ohledem na působení v oblastech veřejné správy, energetiky a bezpečnosti v regionu.

Podle Davida Hlaváče bude do budoucna nutné vyřešit nebo znovu otevřít následující otázky: Jakým způsobem bude možné do práce pro společenství obcí zapojit úředníky z ORP? Jakým způsobem by mělo být společenství obcí financováno? Jak budeme měnit hranice společenství obcí, pokud by se k němu chtěly připojit obce z jiného ORP?

Čemu věnovat pozornost podle Ministerstva vnitra v roce 2024

Druhý dopolední blok prvního jednacího dne byl věnován zástupcům Ministerstva vnitra. Celý blok uvedl vrchní ředitel sekce veřejné správy Ministerstva vnitra ČR Jiří Koubek. V tomto bloku **Miroslav Veselý**, ředitel odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra ČR, podal informace k poslední novele obecního zřízení a projednávané novele zákona o úřednících

Jiří Koubek, Václav Jaroš, Jakub Joklík, Miroslav Veselý

územních samosprávných celků. Představil tzv. létajícího úředníka, pravidla distančního jednání zastupitelstev či odměňování zastupitelů na základě objektivních statistických dat. Dne 29. 12. 2023 vyšel ve Sbírce právních předpisů zákon č. 418/2023 Sb., kterým se od 1. ledna 2024 mění zákony o obcích, krajích a hlavním městě Praze. Novelu připravilo Ministerstvo vnitra na základě praktických zkušeností a podnětů od představitelů místních samospráv. Obsahem příspěvku Miroslava Veselého, který navazoval na představení institutu společenství obcí, bylo přiblížení nové právní úpravy odměňování členů orgánů obcí, pravidel pro distanční účast zastupitelů a veřejnosti na jednáních zastupitelstva obce, nové právní úpravy správy obce ve volebním mezidobí, posílení pravomoci starostů a starostek v mimořádných situacích či navýšení limitu pro majetkoprávní úkony rady obce.

V části věnované projednávané novele zákona o úřednících ÚSC Miroslav Veselý informoval, že návrh zákona reaguje na poznatky z praxe, přičemž navrhované změny byly intenzivně konzultovány se zástupci územních samospráv. Novelizace zákona o úřednících ÚSC se zaměřuje především na oblast vzdělávání úředníků – cílem je jeho zefektivnění (například v oblasti zkoušky ZOZ a vstupního vzdělávání) a snížení související administrativy (zejména pokud jde o systém akreditací vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů).

V oblasti úpravy pracovněprávních vztahů úředníků se navrhuje zejména zjednodušení procesu zaměstnávání úředníků pomocí snížení administrativních nároků na veřejné výzvy a výběrová řízení, včetně usnadnění elektronické komunikace.

V témže bloku **Jakub Joklík**, vedoucí oddělení dozoru nad normotvorbou obcí Ministerstva vnitra, účastníkům konference představil projekty v rámci elektronizace a digitalizace veřejné správy a jejich dopad do činnosti samospráv. Účastníci tak byli seznámeni s Centrálním registrem výročních zpráv v oblasti poskytování informací, který byl spuštěn k 1. lednu 2024, a s inter-

aktivními vzory obecně závazných vyhlášek v oblasti místních poplatků, které byly připraveny v loňském roce. Současně byli účastníci seznámeni s dosavadními poznatky z fungování Sbírky právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů.

Velkou pozornost vzbudilo vystoupení **Václava Jaroše** z odboru strategického rozvoje a koordinace veřejné správy Ministerstva vnitra ohledně využití geolokačních dat. V rámci projektu „Zlepšení podmínek pro decentralizaci a dostupnost veřejné správy v území“ mapovalo ministerstvo mobilitu obyvatel Česka za účelem identifikace meziobecních koncentračních vazeb, a to za pomoci geolokačních dat mobilních operátorů. Tyto údaje o územ-

ních vztazích nově představují datovou základnu Ministerstva pro místní rozvoj a vymezení územních jednotek pro výkon veřejné správy. Projekt se zaměřuje na plánování lokalizace výkonu veřejné správy v těch územích, kde se občané přirozeně koncentrují v rámci dojížděky za prací, do škol, za službami a jinými aktivitami. Cílem je, aby občan mohl svou cestu na úřad spojit s jinými pro něj běžnými aktivitami, tj. „přibližovat úřady občanům, nikoli občany úřadům“. Jedná se o historicky první projekt, ve kterém byla získána data od všech tří provozovatelů sítě a představuje tak kompletní sadu geolokačních dat. Náhled těchto dat umožňuje veřejně dostupný portál geolokačních dat www.kamdojizdime.cz, kde je možné i data pro konkrétní obce stahovat. Data mají široké využití ve veřejné správě a Ministerstvo vnitra je bezplatně subjektům veřejné správy poskytuje.

Komunitní energetika a energetická společenství

První odpolední blok se věnoval zejména právnímu rámci komunitní energetiky. V rámci tohoto bloku vystoupili hned tři řečníci: ministr životního prostředí Petr Hladík, advokát Robin Mlynář z KVB advokátní kanceláře, a vedoucí manager pro realizaci strategie MAS Hlinecko Jan Holeček.

Ministr životního prostředí **Petr Hladík** označil za hlavní cíl energetických společenství snížit závislost měst a obcí na fosilních palivech, zvýšit energetickou soběstačnost a zlevnit elektřinu a teplo pro všechny zapojené subjekty. Upozornil na již běžící dotační program pro založení prvních alespoň 40 energetických společenství, pro které je nyní alokována částka ve výši 98 mil. Kč.

Advokát **Robin Mlynář** z KVB advokátní kanceláře se ve svém příspěvku zaměřil na právní pozadí tzv. komunitní energetiky z pohledu obcí a měst. Posluchači byli seznámeni s tím, co obnáší založení a účast v energetických společenstvích, a proč by se toho neměly samosprávy obávat. Mimo základní právní rámec předstírel problémy, které se již v praxi při vzniku a fungování energetických společenství projevily. Informoval, že v současné době máme podle energetického zákona dvě formy společenství:

1. Energetická společenství

Jejich účelem je poskytovat environmentální, hospodářské nebo sociální přínosy svým členům nebo na území, na kterém provozuje svou činnost. Předmět činnosti energetického společenství je pak výroba elektřiny, sdílení elektřiny, dodávka elektřiny nebo výkon jiných činností nebo poskytování jiných služeb.

2. Společenství pro obnovitelnou energii

Jejich účelem je poskytovat environmentální, hospodářské nebo sociální přínosy svým členům nebo na území, na kterém provozuje svou činnost. Předmět činnosti společenství pro obnovitelné zdroje je výroba elektřiny nebo jiných forem energie z obnovitelných zdrojů energie, dodávka elektřiny, sdílení elektřiny nebo výkon jiných činností nebo poskytování jiných služeb souvisejících se zajišťováním energetických potřeb jejích členů.

První zkušeností s komunitní energetikou představil **Jan Holeček**, vedoucí manažer pro realizaci strategie MAS Hlinecko.

Pavel Drahovzal, Robin Mlynář, Jan Holeček, Petr Hladík

Podle Holečka komunitní energetika není jen nějaký krátkodobý koncept, nýbrž jde o koncepční nástroj, s jejíž podporou a realizací mohou obce a města počítat i v dalších letech. Plný rozmach komunitní energetiky v ČR nastane za dva roky. Pokud v tom chce hrát obec hlavní roli iniciátora, tak je ale potřeba začít již nyní. Jan Holeček se zaměřil zejména na postupné kroky, které obce musí udělat ještě předtím, než se do komunitní energetiky pustí. Obce ale na to nemusí být samy, mohou využít pomoci mnoha různých externích nebo místních organizací, které se tématem již zabývají. Jednou z nich jsou tzv. místní akční skupiny (MAS). Než se pustíte do komunitní energetiky, měli byste podle Jana Holečka znát odpovědi na níže uvedené otázky:

- Znáte spotřebu své energie za minulé roky a můžete jí odhadnout na 3–5 let předem?
- Je váš majetek detailně zanalyzován z pohledu energetické náročnosti?
- Máte zaveden systém energetického managementu?
- Je na obci určena odpovědná osoba za komunální energetiku?
- Existuje schválená a realizovaná energetická politika obce?
- Využíváte participační nástroje pro zapojení veřejnosti? Znáte názory svých občanů?
- Vyrábíte energii z obnovitelných zdrojů energie?
- Oslovili jste sousední obce, zda nechystají něco podobného?

Vzorová smlouva o dílo na stavení práce

První odpolední blok se skládal ze dvou částí. Tři vystupující k problematice komunitní energetiky nahradili advokáti David Bohadlo z KVB advokátní kanceláře a Roman Pečenka z PRK Partner. Třetím vystupujícím byl Jiří Nouza, prezident Svazu podnikatelů ve stavebnictví. Hovořilo se o vzorové smlouvě o dílo, která vznikla jako společný projekt Svazu měst a obcí a Svazu podnikatelů ve stavebnictví.

Vzorová smlouva o dílo na stavební práce ve formě automatického dokumentu umožňuje městům a obcím, jakožto objednatelům a zadavatelům veřejných zakázek, vytvořit smlouvu o dílo použitelnou přinejmenším pro většinu zakázek na stavební práce, jaké města a obce obvykle zadávají, bez nutnosti zásahu do výsledného, vygenerovaného dokumentu. Vzorový dokument vznikl ve spolupráci Svazu měst a obcí a Svazu podni-

Vzorová smlouva o dílo

katelů ve stavebnictví za odborné podpory KVB advokátní kanceláře, přičemž do pracovní skupiny k tvorbě vzorové smlouvy byli přizváni též další odborníci z praxe. Účastníci se shodli na tom, že smlouvy o dílo uzavírané mezi obcemi a stavebními podnikateli, zpracovávané či dotvářené mnohdy neprávnickými, jsou často v řadě ohledů neuspokojivé. Ne-

Roman Pečenka, Jiří Nouza, David Bohadlo

vhodné nastavení smluvních podmínek potom brzdí stavbu jako takovou a v konečné fázi působí obtíže hlavně objednateli. Nastavené smluvní podmínky je v průběhu realizace složité upravovat (u veřejných zakázek by mohlo dojít k porušení zákona) a mnohdy se jimi nelze rozumně řídit. Vyvážené smluvní podmínky při samotném zadávání veřejné zakázky zajistí hospodárné a efektivní vynakládání veřejných zdrojů. Cílem spolupráce bylo vytvořit funkční a vyvážený smluvní vzor, a kultivovat tak smluvní vztahy mezi objednateli – veřejnými zadavateli a zhotoviteli.

Právní aspekty využívání dat pro rozvoj obcí

Poslední čtvrteční odpolední blok se věnoval digitálním technickým mapám v obcích. Vystoupilo hned pět řečníků – dva zástupci společnosti, která buduje optická vlákna v obcích, zástupce ČUZAKu, zeměměřičský inženýr a starosta obce.

S prezentací ohledně případové studie o pokládání optických kabelů v českých městech a obcích vystoupili zástupci společnosti CETIN **Michal Frankl**, člen představenstva, a **Petr Ducháček**. Ve svém příspěvku informovali o tom, jak se telekomunikační svět proměňuje a vývoj nových technologií jim umožňuje rozšiřovat služby pro uživatele. CETIN je největší poskytovatel telekomunikační infrastruktury v ČR a podílí se na výstavbě vysokorychlostního internetu do nových lokalit. Budování optické sítě mnohdy přináší nemálo otázek. V příspěvku se oba řečníci CETIN zaměřili na nové technologie, jako je robotická výstavba, ale i tradiční postupy, které se při zavádění vysokorychlostního internetu uplatňují. Nastínili i praktická doporučení, jak postupovat při koordi-

naci výstavby sítí s dalšími infrastrukturními stavbami ve městech a obcích.

Jiří Formánek z Českého úřadu zeměměřického a katastrálního hovořil o digitálních technických mapách (DTM) jako důležitém datovém podkladu pro celou řadu odborných činností ve veřejné správě i soukromém sektoru. Podle Formánka lze předpokládat, že jejich význam – především s přímou vazbou na digitalizované stavební řízení – v budoucnosti ještě vzroste. Novelou zeměměřického zákona č. 200/1994 Sb. bylo Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu (ČÚZK) uloženo vybudovat informační systém digitální mapy veřejné správy (IS DMVS), který bude pro krajské DTM a jejich uživatele zajišťovat funkčnosti a služby, které je vhodné provozovat na centrální úrovni. Centrální komponenta IS DMVS již byla v polovině roku 2023 úspěšně spuštěna. Stejným právním předpisem byla krajům do 30. 6. 2024 uložena povinnost vybudovat a zpřístupnit DTM jednotlivých krajů. Již dnes, kdy krajské DTM vstupují do pilotního provozu, lze konstatovat, že se jedná o jeden z nejnáročnějších projektů v historii krajů v ČR v oblasti pořizování prostorových dat a geoinformačních systémů. Novela zákona uložila povinnosti dalším subjektům, mezi nimi i obcím. DTM přináší pro všechny vlastníky dopravní a technické infrastruktury – tedy i obce – povinnost editora údajů o „jejich“ sítích v DTM kraje. Princip přímé editační kompetence má celou řadu výhod, ale kromě toho přináší i nároky na technickou odbornost všech editorů. Hlavní výhodou přímé editace bude to, že údaje o objektech a zařízeních příslušného vlastníka nebude moci v databázi DTM nikdo měnit, takže bude mít zaručenu shodu údajů o svých sítích v DTM kraje a vlastním informačním systémem. Klíčovou rolí obcí v projektu DTM krajů je role vlastníka dopravní a technické infrastruktury.

Jiří Formánek, Aleš Černý, Martin Hrdlička, Petr Ducháček, Michal Frankl

Zákon ukládá všem obcím stejné povinnosti jako například velkým energetickým firmám. Je ovšem třeba znovu zdůraznit, že se zpravidla nejedná o povinnosti nové.

Podle **Aleše Černého**, úředně oprávněného zeměměřičského inženýra, jsou digitální technické mapy projektem století. DTM jsou součástí digitalizace stavebního řízení a stávají se jedním z jeho hlavních opěrných bodů. Zároveň jsou ale ukládány nové povinnosti na obce jako správce technické a dopravní infrastruktury. DTM dávají obcím nové prostředky, jak si dát do pořádku evidenci/pasporty majetku. Měly by se stát pomocníkem a efektivním nástrojem pro moderní řízení, plánování rozvoje a správu majetku každé samosprávy. V souvislosti s tím se mění i pozice autorizovaného zeměměřičského inženýra v novém stavebním zákoně, který se tím stává silným partnerem každé samosprávy při přípravě i realizaci velkých investic.

Starosta obce Tetín **Martin Hrdlička** se domnívá, že starostové mají desítky povinností, které musí plnit. A k nim přibyla nyní i DTM ČR. Ne každá zákonná povinnost, kterou musí splnit, přináší pouze další byrokracii, ale některé i příležitost. Takto je potřeba brát DTM ČR. Podle Hrdličky u nich na obci mají vlastní digitální technickou mapu více než 24 let, což jim usnadňuje práci při řízení a koordinaci investic v obci i koordinaci s dalšími subjekty, např. společností CETIN, ČEZ, správou silnic apod. DTM ČR toto přinese plošně pro celou Českou republiku. Proto to neberme jako další povinnost, ale příležitost, konstatoval starosta Hrdlička.

Co přináší nové stavební právo obcím

V první části pátečního dne nejprve vystoupil **Petr Klán**, ředitel odboru digitalizace a informačních systémů z Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Seznámil přítomné s aktuálními informacemi ohledně postupu prací na digitalizaci stavebního řízení.

Advokát **Jan Brož** se věnoval vybraným aspektům nového stavebního zákona perspektivou obcí. Nový stavební zákon, podle Brože, vyvolává celou řadu emocí a je podrobován značné kritice, což může vyvolávat otázky, zda skutečně je namístě se jej obávat, nebo je možné jej jako nové řešení veřejného stavebního práva akceptovat. Cílem jeho příspěvku tedy bylo srovnat stávající a novou právní úpravu a poukázat na její kritická místa.

Pavel Drahovzal, místopředseda Svazu, podal rovněž kritický pohled na nové stavební právo. Podle něho čeká stavební úřady, byť rozmístěné v obdobném rozložení po republice jako doposud, jedno z nejnáročnějších období, pokud jde o zajištění řádného územního a stavebního řízení. Kapacitně a technologicky nejsou totiž stále od státu dostatečně vybaveny, bohužel primární odpovědnost je na samosprávě měst a obcí, které

Pavel Drahovzal, Jan Brož, Petr Klán

stavební úřady na základě pověření od státu zřizují. Krom toho je zde stále řada nejasností, jak elektronické stavební řízení bude fungovat, a zda investoři, kterými jsou i města a obce, skutečně pocítí od 1. 7. 2024 zrychlení a zefektivnění celého procesu.

Územní plánování podle nového stavebního zákona

Poslední blok se soustředil na nové stavební právo v kontextu s územním plánováním. **Vladimír Voldřich** z Ministerstva pro místní rozvoj ujišťoval, že není čeho se obávat. Nový stavební zákon posiluje na úseku územního plánování pravomoci územně samosprávných celků.

Advokát **Michal Bouška** z KVB advokátní kanceláře seznámil přítomné s novinkami, které přináší nový stavební zákon u vybraných institutů územního plánování, s nimiž se sám setkává v rámci advokátní praxe. Zaměřil se mimo jiné na připomínky podávané v rámci procesu pořizování změny územního plánu, na podmínky, které lze zapracovat do územního plánu či na náhrady za změnu v území.

Ani podle **Pavla Kotyze**, vedoucího oddělení územního plánování z Krajského úřadu Pardubického kraje, nový stavební zákon v oblasti územního plánování zásadní revoluci nepřináší, ale například konec agendy vydávání závazných stanovisek orgánů územního plánování může být více přínosem než nedostatkem a rozhodně neznamená úbytek agendy na úseku územního plánování.

Starosta obce Podolanka advokát **Roman Pečenka** na konkrétních případech ze své praxe upozornil na dobré, ale i nepodařené, příklady, se kterými se setkal v souvislosti s územním plánováním.

*zpracoval JUDr. Mgr. Lukáš Váňa, Ph.D.
advokátní kancelář KVB*

David Bohadlo, Pavel Kotyz, Roman Pečenka, Vladimír Voldřich, Michal Bouška

Obce-sobe.cz

ŠETŘETE PENÍZE OBCE I KAPACITU VAŠICH LIDÍ

V průběhu krajských setkání jsme vás informovali o spolupráci Svazu se společností Fleet Consulting Group, která přinesla obcím nový nástroj – platformu OBCE-SOBĚ. Tato platforma umožní obcím lépe využívat sílu Svazu a meziobecních synergií při pořizování, sdílení a odprodeji obecního majetku, materiálu, popř. služeb.

Co všechno vám platforma obce-sobe.cz přináší

- **Transparentnost při nakupování i odprodeji obecního majetku:** Podstatně snáze zdůvodníte nákup majetku či služeb od jiné obce než od komerčního subjektu či jednotlivce ... a to samé lze říci i o odprodeji majetku.
- **Odprodej použitého majetku/techniky:** Na platformě rychle naleznete obce, které budou mít zájem využít ještě techniku, kterou vy již neupotřebíte.
- **Požizování použitého majetku/techniky:** Potřebujete např. speciální vůz pro městskou policii nebo traktor pro zimní údržbu komunikací a stačil by vám již nějaký použitý? Některá z obcí se již možná chystá k obnově vozového parku a zbavuje se techniky, která ještě může pár let sloužit např. v menší obci.
- **Vytěžování a sdílení majetku/techniky/služeb:** Sháníte techniku, kterou potřebujete, ale úplně nevytížíte? Poskytujete jako obec službu, která by se mohla hodit i „sousedům“? Plánujete

nový nákup, který by mohl sloužit více obcím najednou? Na obce-sobe.cz se vzájemně naleznete s těmi, kteří mají v daném čase stejné potřeby či plány.

- **Levnější a snazší nakupování nového majetku, materiálu, techniky či služeb:** Společnost Fleet Consulting Group zajistila pro členy Svazu speciální nákupní podmínky vybraných produktů (nové komunální techniky, nových vozidel, vč. elektrických, pohonných hmot, pojištění apod.) a nabídka se postupně rozšiřuje; ušetříte tak nejen finanční prostředky, ale i úsilí a kapacitu vašich lidí.
- **Řešení mimořádných či krizových událostí:** Očekáváte či již čelíte náhlé záplavě, požáru nebo jiné mimořádné události a potřebujete urgentně techniku pro její řešení (vysoušeče, pytle s pískem, člun...)? Někdo možná takový problém již měl a takové prostředky mu již ve skladu málo využitě stojí; otevřete si na uvedené platformě sekci „Mimořádné události“ a pak už jen zvedněte telefon a volejte vašemu „kolegovi“ zastupiteli, který vám v nouzi

pomůže. Do této chvíle jste se neznali, ale platforma vás spojí.

Bez vás se však neobejdeme

Platforma obce-sobe.cz se však bez vás neobejde. Velikost úspor jednotlivé obce i kapacity lidí bude přímo úměrná šíři nabídky/poptávky na platformě. Přitom je to snadné: Nabídnout vaši techniku či službu anebo poptat, co právě potřebujete, je otázkou 3 minut. To je zhruba čas potřebný na vytvoření vašeho „inzerátu“.

Podívejte se na platformu www.obce-sobe.cz a především o ní řekněte vašim lidem a dalším obcím a jejich představitelům. Šířte tuto informaci. Přidejte si tyto stránky do svých kontaktů a zamyslete se nad tím, co by se za vaši obec dalo hledat či nabídnout jejich prostřednictvím. Nechť se každý na platformě zaregistruje. Registrace nic nestojí a umožní napřímo komunikovat s jednotlivými inzerenty.

Děkujeme a jsme připraveni poskytnout vám podporu i další informace na našem telefonu 731 538 068 či e-mailu smo@fleet-consulting.cz.

Budoucnost kohezní politiky po roce 2027: Klíčové priority Svazu měst a obcí

Svaz je aktivně zapojen do přípravy nového programového období po r. 2027 jak na národní, tak i evropské úrovni s cílem vyjednat co nejlepší podporu a podmínky pro české obce a města. V tomto článku bychom vás chtěli seznámit s klíčovými tezemi a prioritami, se kterými Svaz do vyjednávání vstupuje a které bude obhajovat.

Na konci roku 2023 nechal Svaz vypracovat analýzu potřeb měst a obcí v kontextu budoucí kohezní politiky, jejíž výstupy byly následně využity při formulování oficiální pozice Svazu měst a obcí ČR k budoucnosti politiky soudržnosti 2028+. Pozice byla schválena Předsednictvem Svazu dne 15. května 2024. Pozice Svazu je rovněž v souladu s pozicí metropolitních oblastí a aglomerací ČR k budoucnosti metropolitní spolupráce po roce 2027, schválené na jednání Komory statutárních měst dne 7. března 2024.

Hlavní teze pozice Svazu

- Svaz jednoznačně podporuje zachování kohezní politiky po r. 2027 jako základní investiční politiky EU, která podporuje rozvoj regionů a pomáhá vyrovnávat jejich rozdíly.
- Kohezní politika má pomáhat všem regionům, s dodatečnou podporou pro strukturálně postižené regiony, ekonomicky a sociálně ohrožená území, venkovské oblasti a příhraniční regiony.
- Politika soudržnosti musí vycházet z místních a regionálních potřeb, využívat place-based přístupu a posilovat roli místních aktérů. Zapojení samospráv do rozhodování o prioritách investic a reforem a důsledné uplatňování partnerského přístupu jsou klíčové a tyto principy by měly být rozšířeny i na další politiky EU.
- Svaz podporuje využití integrovaných přístupů při tvorbě strategií ve funkčních územích v podobě metropolitní spolupráce a komunitně vedeného místního rozvoje a pokračo-

vání integrovaných nástrojů, jako jsou ITI (Integrované teritoriální investice) a CLLD (Komunitně vedený místní rozvoj) s významnou rolí měst a obcí při jejich implementaci.

- Svaz vyzývá, aby zelené a další cíle EU odpovídaly možnostem a podmínkám jednotlivých regionů, a požaduje zásadní snížení administrativní zátěže a zjednodušení pravidel při realizaci projektů a podporu personálních a absorpčních kapacit příjemců.

- Zásadní je také posílení finanční samostatnosti obcí a měst prostřednictvím rozpočtového určení daní a vlastních příjmů.

Celé znění Pozice Svazu a Pozice metropolitních oblastí a aglomerací naleznete na webových stránkách Svazu. Svaz věří, že tyto priority zajistí spravedlivou a efektivní podporu pro české obce a města a vyzývá k jejich zahrnutí do pozice České republiky k budoucnosti kohezní politiky po r. 2027.

Mgr. Gabriela Hůlková

Sekce regionálního rozvoje, zahraničních vztahů a projektů

Revoluce v kohezní politice EU: Co nás čeká v období 2028+?

Přípravy na nové programové období 2028+ v rámci Evropské unie jsou v plném proudu. Na úrovni institucí EU i jednotlivých členských států probíhají intenzivní debaty, analýzy a evaluace, které mají za cíl připravit co nejlepší podmínky pro budoucí programy. V tomto článku vám přinášíme přehled hlavních změn a výzev, které nás čekají.

Klíčové změny a nové trendy

Kohezní politika, základní nástroj EU pro podporu ekonomické a sociální soudržnosti, bude v novém programovém období 2028+ čelit zásadním změnám. Hovoří se o revoluci víceletého finančního rámce EU a jeho nástrojů. Země čistých plátců, které do rozpočtu EU přispívají více, než z něj čerpají, volají po radikálních úpravách. Některé návrhy prosazují sektorizaci finančních prostředků a odklon od tradičních principů kohezní politiky, jak ji známe dnes.

Velmi pravděpodobně se budoucí programy budou inspirovat principy fungování tzv. Nástroje pro oživení a odolnost, v České republice realizovaného jako Národní plán obnovy, a to především jeho hlavním rysem – provázáním plnění cílů a reforem s investicemi. Jedním z hlavních trendů je důraz na strategické technologie, kritické materiály, čistý průmysl a konkurenceschopnost evropských firem. V kontextu bezpečnostních hrozeb s největší pravděpodobností vzroste také podpora obranného průmyslu a v perspektivě dalších let se připravuje rozšíření EU o nové členské státy, což bude mít zásadní vliv především na velikost národních obálék.

Zásadními výzvami, vedle změny klimatu a migrace, jsou pro Evropu negativní demografický vývoj a potřeba sociální soudržnosti. Budoucí směřování kohezní politiky také významně ovlivní volby do Evropského parlamentu, jeho složení a následné ustanovení nové Evropské komise, která začne připravovat první návrhy pro programové období 2028+. Pokud má být

koheze zachována včetně jejích hlavních principů (konvergence, place-based přístup, zacílení na rozvoj regionů), je nutné mobilizovat všechny aktéry pro její obhajobu.

Přípravy na úrovni EU

Pojďme se podívat na významné události, které se v přípravě nového programového období odehrály na úrovni EU. Více než rok pracovala speciální pracovní skupina odborníků na kohezi zřízená pod DG pro kohezi a reformy na zprávě, jejímž cílem bylo učinit první výkop do debat nad budoucností kohezní politiky po r. 2027. V roce 2024 zveřejnila High Level Reflexion Group on Cohesion Policy svoji představu, která podporuje pokračování kohezní politiky, avšak tak, aby reagovala na aktuální výzvy a podporovala ekonomickou konkurenceschopnost Evropy. Zpráva odhaluje fakt, že konkurenceschopnost EU se oproti minulým rokům snížila (oproti r. 1991 o 25 %), 60 mil. obyvatel EU žije v regionech, které mají HDP nižší než v r. 2000 a 75 mil. obyvatel v regionech s téměř nulovým ekonomickým růstem – dohromady to čítá 1/3 populace EU.

Následně v březnu 2024 Evropská komise vydala 9. kohezní zprávu, která sice konstatuje pozitivní efekt kohezní politiky na vyrovnávání rozdílů mezi regiony a ekonomický růst, avšak upozorňuje na to, že ne všechny regiony v EU rostou rovnoměrně, u některých se růst zabrzdil a některé se dostávají do tzv. rozvojové pastí. Zpráva podtrhuje, že kohezní politiku je nutné modernizovat a modifikovat.

V souvislosti s vydáním kohezní zprávy se v dubnu v Bruselu konalo 9. kohezní fórum. Jako jeden z vystupujících se zúčastnil také ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš, který prezentoval české stanovisko kohezní politiky – politiky pro všechny regiony EU, politiky, která bude respektovat specifika členských zemí a vycházet z jejich potřeb. Podtrhl potřebu zapojit místní aktéry do programování a implementace, propojit investice s reformami a snížit administrativní zátěž spojenou s realizací projektů.

Česká republika a její budoucí výzvy

Česká republika jednoznačně prosazuje zachování politiky soudržnosti pro všechny evropské regiony a na všech úrovních zdůrazňuje její přínosy. V rámci svého předsednictví ve V4 byla 14. května v Praze přijata společná deklarace k budoucnosti politiky soudržnosti, ke které se připojilo celkem 11 zemí. Signatáři mimo jiné požadují adekvátní rozpočet pro kohezní politiku 2028+, zachování podpory pro všechny regiony a větší flexibilitu při promítnutí národních priorit.

Pro Českou republiku, jejíž regiony v celoevropském srovnání ekonomicky rostou, bude v novém období klíčové dobře nastavit tematické zacílení budoucích prostředků a způsob jejich distribuce. Podle dostupných dat se pozice zaostávajících regionů nezlepšuje a je třeba efektivně zacílit podporu tam, kde je to nejvíce potřeba. Důležitým přístupem bude podpora absorpční kapacity v území a posílení administrativních kapacit.

Je jisté, že financí z EU bude méně, otázkou zůstává, o kolik. V tomto kontextu se ČR bude ubírat směrem k mnohem většímu využití finančních nástrojů než v aktuálním programovém období, které bylo založeno především na dotacích.

Ministerstvo pro místní rozvoj zapojuje do debat také územní partnery a další aktéry, zejména v rámci Pracovní skupiny Koheze 2028+ nebo obnovené mezi-regionální pracovní skupiny, kde probíhá

diskuse o nastavení budoucí kohezní politiky v ČR, jejího tematického zacílení nebo samotné implementační architektury pro distribuci evropských fondů. V rámci příprav na nové programové období 2028+ Ministerstvo pro místní rozvoj navrhuje novelizaci zákona o podpoře regionálního rozvoje. Tento krok je nezbytný pro kodifikaci integrovaných nástrojů CLLD a metropolitních oblastí a aglomerací, které hrají klíčovou roli v regionálním rozvoji.

Před námi je mnoho výzev, ale také příležitostí. Je nezbytné, aby starostové měst a obcí byli aktivními partnery v procesu příprav a implementace nové kohezní politiky. Společně můžeme zajistit, aby budoucí programové období přineslo pozitivní změny a podporu pro naše regiony.

*Mgr. Gabriela Hůlková
Sekce regionálního rozvoje,
zahraničních vztahů a projektů*

Připojte se ke Kohezní alianci a podpořte zachování politiky soudržnosti pro obce, města a regiony i po r. 2028!

Evropská unie bude v následujících letech rozhodovat o podobě investic a svého rozvoje po r. 2028. Aktuálně probíhající debaty bohužel ukazují, že kohezní politika, tak jak ji známe dnes, je v ohrožení.

Obracíme se proto na vás, vážené starostky a vážení starostové, neboť můžete pomoci, aby politika soudržnosti jako klíčová politika pro rozvoj regionů, vyrovnávání rozdílů mezi nimi a posilování jejich konkurenceschopnosti, byla zachována i po r. 2027. Připojte se k obnovené Kohezní alianci a podpořte pokračování politiky soudržnosti jako nejdůležitějšího nástroje EU pro investice a rozvoj na místní úrovni.

Kohezní aliance, která vzešla z iniciativy Evropského výboru regionů a asociací zastupujících místní a regionální samosprávy na evropské úrovni, představuje spojenectví těch, kdo věří, že politika soudržnosti EU má být stále klíčovým pilířem evropské

integrace. Cílem Kohezní aliance je zajistit, aby politika soudržnosti:

- byla nejdůležitější investiční politikou EU,
- zůstala viditelným a účinným nástrojem pro místní a regionální rozvoj,
- podporovala dlouhodobý rozvoj na základě principů sdíleného řízení, partnerství a víceúrovňové správy,
- řešila místní potřeby a územní rozmanitost Unie,
- posilovala územní spolupráci a podporovala solidaritu a integraci.

K alianci se mohou připojit obce, města, kraje, sdružení obcí, asociace, sociální partneři, instituce, další organizace i jednotlivci.

Svaz měst a obcí se stal signatářem Kohezní aliance schválením Předsednictva Svazu v květnu t.r. a nyní vyzýváme také vás, představitele měst a obcí, abyste učinili totéž. Společně můžeme posílit hlas samospráv v Evropě a zajistit, aby politika soudržnosti skutečně sloužila ve prospěch rozvoje a kvality života našich měst a obcí.

Připojte se ke Kohezní alianci na webových stránkách: <https://cor.europa.eu/en/engage/Pages/cohesion-alliance.aspx>

*Mgr. Gabriela Hůlková
Sekce regionálního rozvoje,
zahraničních vztahů a projektů*

Poslední šance

Nema
DEVELOPMENT

100% DOTACE NA VÝSTAVBU ZÁZEMÍ PRO DĚTSKÉ SKUPINY!

Vybudujte kapacity pro dětské skupiny se 100% plněním státu i ve vaší obci. Poradíme vám s projektem i dotacemi.

David Javorský
+420 722 616 602

www.nema-development.cz

Realizace Nema, Mirovice

David Vávra pro primátory a starosty

*Primátoři a starostové,
co staví jak Jules Verne
město ocelové,
zůstaňte raději při zemi,
konečný výsledek dělte hned třemi,
buďte si navzájem kolegové.*

*Jsmo pouze omylní tvorové,
brát nás jací jsme, prostě takové.
Ach ty úmorné denní problémy,
každý blbostí je unavený,
tak málo otázky světové.*

*Já vím, občas polejou vás
sprchy ledové,
přesto se otevřít tomu,
co je snové,
i když to žádá nepopulární změny.
Starosta pracuje jeden – na dvě směny,
a nejsou to jen fondy bytové.*

*Kdo si myslí, že má vše hotové,
ať sundá si brýle růžové.
Ve vašem vytýčeném území
spíš hoď chlebem než kameny.
Tak mohou z vás být i králové,
drazí primátoři a starostové...*

Architektonický plán města není běh na jedno volební období

Digitalizace stavebního řízení, soustava stavební správy a význam městského architekta při urbanistickém rozvoji obcí a měst. To byla hlavní témata konference „Město a jeho architektura“, kterou Svaz pořádal 29. května 2024 v Kongresovém centru Praha. Důležitou součástí akce byly i praktické ukázky z přeměny vybraných měst, které mohou být inspirací a návodem pro mnohé další.

Konferenci zahájila výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková, která také hned v úvodu poděkovala všem partnerům akce. Zdravice přidali Zdeněk Pištora, Lenka Žlebková a Jan Fibiger.

Po zahájení konference Radkou Vladykovou přivítali účastníky akce místopředseda Svazu Zdeněk Pištora, který byl mj. překvapen velkým zájmem o toto téma z řad starostů, a předseda správní rady Nadace ABF Jan Fibiger. Ten hned v úvodu vyzdvihl význam úlohy městského architekta, přičemž ovšem zdůraznil, že při rozvoji města se vždy musí jednat o kolektivní dílo tří hlavních aktérů – investora, architekta a samozřejmě města či obce. Pozdravit přítomné přišla i generální ředitelka Kongresového centra Lenka Žlebková. Poznamenala, že KCP je jednou z mála brutalistních budov, která byla zachována a v které se mimochodem nachází velké množství uměleckých děl. Informovala také, že v současné

době se pracuje na rozsáhlé transformaci přilehlého veřejného prostoru KCP tak, aby toto místo bylo příjemné k setkávání se nejenom delegátů různých konferencí, ale i samotné veřejnosti.

Prvním přednášejícím byl architekt David Vávra, který se sám označil za jakéhosi předskokana konference. Pojal svoji roli s jistou mírou nadsázky a odlehčení, nicméně důrazně upozornil na fakt, že architektonická přeměna města rozhodně není plán na jedno volební období. Proto při projednávání takového záměru je třeba vždy spolupracovat i s opozicí, aby při výměně křesel na radnici nedošlo k zastavení a zmaření celého projektu.

Digitalizace stavebního řízení

Sérii odborných vystoupení otevřel Petr Klán, ředitel odboru digitalizace a informačních systémů Ministerstva pro místní rozvoj. Předně informoval, že na webu ministerstva jsou zveřejněny všechny informace týkající se vzdělávání úředníků dotčených institucí a stavebních úřadů. Jsou tam ke stažení termíny webinářů, instruktážní videa i další podkladové materiály týkající se stavebního zákona. Na webinář, které jsou určeny především pro úředníky stavebních úřadů, je v současné době (*pozn.: v době konání konference*) přihlášeno pouze 50 % těch, kterých se problematika týká, a vyzval proto starosty, kteří mají stavební úřady, aby se jejich úředníci ke školení přihlásili a připojili se. Ministerstvo také na všechny stavební úřady rozeslalo odkaz na informační systémy stavebního řízení.

Podstatnou součástí digitalizace stavebního řízení je zajištění plně funkčního technického vybavení stavebních úřadů. Pro obce a kraje ho kompletně zajišťuje MMR, které za tímto účelem (4800 IT balíčků) vyčlenilo z Národního plánu obnovy více než 213 mil. Kč. Petr Klán upozornil, že při vybavování úřadů je nutná úzká spolupráce s územím. Stále velké množství obcí a měst ale dosud nepodepsalo smlouvu s dodavatelem. Bez podpisu smlouvy není možné vybavení dodat. Pokud ale dodávka příslušného vybavení bude opožděna, není třeba zoufat. Systémy jsou postaveny na webových technologiích, tedy i na stávajících počítačích je možné je spustit (ovšem dočasně).

Ke stavebnímu zákonu je již zveřejněna většina doprovodných vyhlášek. Dořešena není pouze vyhláška o podrobnostech provozu informačních systémů pro digitalizaci stavebního řízení, která bude upravovat formy a způsob vkládání projektové dokumentace

Soustava stavebních úřadů

Soustavu stavební správy podle nového stavebního zákona ve znění jeho novel představila Eva Fialová z právního oddělení odboru stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj. Celou soustavu usadila nejprve do právního rámce. Stavební zákon č. 283 z roku 2021 nastavil čistě státní soustavu úřadů, ale nakonec pro to nebyla dostatečná vůle. Novela č. 195/2022 odložila účinnost nového stavebního zákona a navíc

její nabývání rozštěpila – jinak se bude postupovat v vyhrazených staveb, jinak u všech ostatních. Další novela, č. 152/2023, změnila zákon mnohem výrazněji – došlo k návratu ke smíšenému modelu stavební správy s tím, že na úrovni obcí a krajů bude stavební úřad v přenesené působnosti, dopravní a energetický stavební úřad bude ve státní správě. Účinnost tohoto zákona byla rozdělena – pro vyhrazené stavby od 1. 1. 2024, ta již tedy běží, u ostatních staveb od 1. 7. 2024. Další změny, které se promítly do stavebního zákona, přinesly liniový zákon, zákon o jednotném environmentálním stanovisku a zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o JES (všechny z roku 2023). Nově ve Sbírce ještě přibyl změnový zákon číslo 126/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 211/2000 Sb., o Státním

a dokumentace pro povolení záměru. Její účinnost se předpokládá od 1. července 2024.

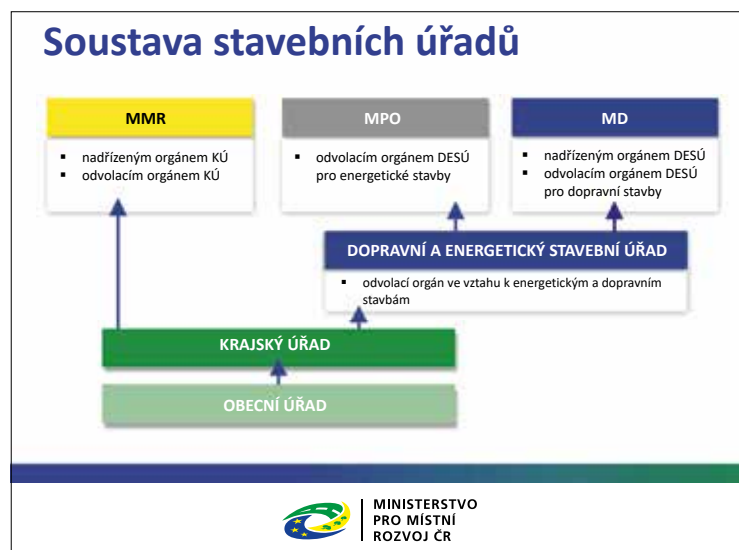
Petr Klán dále informoval, že již také funguje portál stavební správy. Intuitivní webové rozhraní portálu – portal.stavebnisprava.gov.cz – je dostupné odkudkoliv z celého světa a k přihlašování fyzických osob je nutná pouze identita občana. Systém je provázaný i na ostatní data státu. Dále upozornil, že stále je možné na stavební úřad podat formuláře v listinné podobě. Vše se řídí životními situacemi a portál je jen jednou z cest jejich řešení. Lze říci, že nejsnazší.

I když ale žadatel vyplní formuláře na papíru, projektant je na portál musí vložit elektronicky. Od 1. 7. 2024 bude muset projektant, jakožto autorizovaná osoba, předávat dokumenty pouze digitálně. Vše pak bude přecházet na agendový informační systém stavebního řízení (ISSŘ), ve kterém budou pracovat kromě stavebních úřadů také veškeré dotčené orgány. Systém bude přístupný jak ze sítě KIVS (bezpečná komunikační infrastruktura veřejné správy), tak i z internetu, jelikož velké množství obcí I. a II. typu dosud nemá do KIVS připojení. KIVS linku by si ale měly podle Klá-
na zřídit všechny obce, které stavební úřady mají, a to především z bezpečnostních důvodů. Později navíc jiná možnost k přihlašování nebude.

Závěrem svého vystoupení Petr Klán ještě krátce okomentoval způsob podepisování a odesílání dokumentů. Dokumenty se podepisují pomocí modulu podepisování (jediná aplikace, kterou je nutné instalovat / eIDAS). Ministerstvo uzavírá smlouvu s Českou poštou na zajištění konverzní pošty. Za všechny úřady, které budou pracovat v ISSŘ (dnes jich je okolo 1200) bude centrálně hradit náklady.

fondy podpory investic, zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, a zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku.

Soustava stavebních úřadů představuje tři ústřední správní úřady – MMR, MPO a MD, dále dopravní a energetický stavební úřad, úřady na úrovni kraje a na úrovni obcí. Vzájemné vztahy jsou patrné z uvedeného schématu.

Dopravní a energetický stavební úřad:

- vykonává působnost SÚ ve věcech vyhrazených staveb
- vykonává působnost SÚ ve věcech staveb souvisejících s vyhrazenými stavbami, jež by jinak byly v působnosti krajského SÚ nebo obecního SÚ
- vydává rámcové povolení pro stavby jaderného zařízení a stavby související, nacházející se uvnitř i vně areálu jaderného zařízení
- je nadřízeným správním orgánem KÚ ve věcech staveb
 - silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací
 - výroben z obnovitelných zdrojů energie (nejde o vyhrazené stavby)
 - technické infrastruktury pro energetiku a elektronické komunikace

Krajský stavební úřad

Je prvoinstanční SÚ ve věcech:

- záměrů EIA (pouze těch, které nejsou vyhrazenými stavbami)
- silnic I. třídy
- výroben z OZE, pokud nejde o vyhrazenou stavbu

- specifikovaných vodních děl (např. vodní díla na hraničních vodách, určité čistírny odpadních vod, velké vodní nádrže atd.)
- staveb a zařízení distribuční soustavy – napětí 110 kV
- staveb a zařízení distribuční soustavy plynu – o určité tlakové hladině

Vydává rámcové povolení pro stavby v působnosti jiného SÚ.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

Vykonává působnost SÚ u vyjmenovaných záměrů (včetně souboru staveb, jehož jsou tyto záměry součástí):

- bytové domy
- silnice II. a III. třídy, místní komunikace, veřejně přístupné účelové komunikace
- technická infrastruktura, která je součástí distribuční soustavy v elektroenergetice nebo plynárenství
- vodní díla, u nichž nevykonává působnost SÚ KÚ

Paragraf 37 odst. 3 se pro určení příslušnosti stavebního úřadu nepoužije.

Obecní stavební úřad

- vykonává působnost prvoinstančního SÚ ve věcech záměrů, u kterých nevykonává působnost KÚ, DESÚ nebo jiný stavební úřad
- vykonává kontrolu ve věcech stavebního řádu

Eva Fialová zmínila ještě vyhlášku o obecních stavebních úřadech (vyhláška číslo 130/2024), která stanovuje, které obce I. a II. typu vykonávají působnost obecního stavebního úřadu, a dále stanovuje správní obvody SÚ obcí I., II. a III. typu ve vztahu k „obecným“ záměrům posuzovaným obecními SÚ. Pro stanovení SO pro záměry ve výlučné působnosti ORP se použije vyhláška MV č. 346/2020 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Závěrem uvedla kvalifikační požadavky a přechodné ustanovení k úředníkům [vzdělání, praxe a zkouška odborné způsobilosti (ZOZ)]. Požadavky jsou stanoveny v § 30a stavebního zákona. Pro obce a kraje jsou účinné od 1. 7. 2024. Úředníci, kteří ZOZ ještě mít nebudou, mohou činnost vykonávat pod odborným vedením po dobu max. tří let.

Transparentní nástroje pro veřejné zadavatele

Václav Větrovský, generální ředitel Liftrock a člen presidia CACE, se zaměřil na implementaci transparentních nástrojů pro veřejné zadavatele, a to zejména prostřednictvím smluvních standardů FIDIC a digitalizace. FIDIC (Fédération Internationale Des Ingénieurs-Conseils) je mezinárodní federace konzultačních inženýrů – *podrobněji jsme ji představili v INS č. 5/2024.*

Václav Větrovský se na konferenci zabýval především výhodami a aplikacemi smluvních vzorů FIDIC na různé výstavbové projekty. Smluvní vzory jsou rozděleny do několika kategorií podle typu projektu a metody dodávky:

- Red Book: Design-bid-build, měřený kontrakt, větší kontrola objednatele
- Yellow Book: Design-build, paušální cena, menší kontrola objednatele
- Silver Book: Turnkey/EPC projekty, zhotovitel nese více rizik

- White Book: Smlouva mezi objednatelem a konzultantem na služby, ne na výstavbu

Smluvní vzory FIDIC poskytují řadu výhod, včetně racionálních a prověřených smluv s vhodným rozložením smluvních rizik. V ČR jsou používány na projekty financované významnými organizacemi, jako je Světová banka, Ministerstvo dopravy, Nejvyšší kontrolní úřad, Policie ČR, Ministerstvo obrany a Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Implementace smluvních vzorů FIDIC a digitalizace v rámci projektového řízení (centralizace všech dat na jednom místě) přináší do projektového řízení vyšší úroveň transparentnosti a efektivity.

Proměňme tvář našich měst pod taktovkou architektů

Další část konference byla už věnována více konkrétním příkladům, jak plánovat, jak stavět, jak a s kým spolupracovat tak, aby se naše vize přeměny města či obce naplnily. Architekt David Mateáško na příkladu **města Kolína** ukázal, jak je možné město rozvíjet právě za pomoci městského architekta. Zdůraznil při tom, že základem kvality vystavěného prostředí je zodpovědné plánování založené na spolupráci veřejné správy, obyvatel, investorů a dalších zúčastněných. Plánování je ale dialog, nikoli diktát. Je třeba si také uvědomit, že ČR není zrovna příliš migrujícím národem a pro většinu obyvatel je město, ve kterém žijí, vlastně i jejich jakýmsi životním partnerem. Základními stavebními kameny, které vytvářejí dobré místo pro život, jsou podle něho Důvěra – Dialog – Dohoda. Tato tři D jsou základem pro správné plánování. Městský architekt je jeden z týmu, který se plánování věnuje. V utváření prostředí hraje klíčovou roli. Komunikuje s veřejností na úrovni urbanismu a architektury, vysvětluje záměry, odůvodňuje plány, diskutuje s občany na různých seminářích, workshopech atd. Pomáhá hledat zpracovatele a konzultuje veškerou plánovací dokumentaci. Vyhledává témata na zkvalitnění veřejných prostranství, přichází s nápady a návrhy na úpravy, zadává pro město soutěže na investice. Stručně řečeno, podle Davida Mateášky je architekt „chodec a vizionář“. Finálním cílem veškeré práce by měl být spokojený občan ve svém „domově“. Na několika konkrétních příkladech pak představil některé projekty a investiční akce města Kolína.

Zdařilý projekt proměny veřejného prostoru, konkrétně **náměstí v Postoloprtech** – městečka v Ústeckém kraji, které má asi 4600 obyvatel, prezentoval jeho starosta Zdeněk Pištora. Seznámil přítomné s finančním rámcem města a vizemi jejich zastupitelstva. Postoloprty jsou podle starosty městem, které nemá příliš co nabídnout v oblasti cestovního ruchu. Bylo, a stále je, silnou sociálně vyloučenou lokalitou, má 12 místních částí a paradoxně ve svém majetku má čtyři mosty. Příležitost a potenciál pro město by měla přinést dostavba dálnice D7.

Nicméně i Postoloprty se rozvíjejí. S proměnou začali na náměstí, které je bezesporu nejvýraznějším prostorem většiny měst. Starosta Pištora přiblížil dílčí související projekty, které se již podařilo zrealizovat, a poté nastínil, jak by v budoucnu mělo vypadat postoloprtské centrální náměstí. Jde o velké rozhodnutí, které přináší spousty omezení, ale také bouřlivé emoce ze „ztráty“ zažitého vzhledu, tedy boj s tzv. provozní slepotou. Je třeba si však uvědomit, že tento veřejný prostor je vizitkou města, kterou si každý návštěvník „přečte“ jako první a odvíjí od něho další vnímání celého města. Velký projekt vyžaduje samozřejmě důkladnou přípravu, a to jak politickou, ekonomickou či společenskou. Vždy je ale třeba mít na mysli především to, že změnu provádíme i pro příští generace, dívat se je proto třeba minimálně deset let dopředu.

Zajímavou prezentaci si připravil Patrik Dlesk, ředitel lesnicko-dřevařské společnosti **Kloboucké lesní** sídlící v Brumově-Bylnici. Představil jejich novou administrativní budovu, která byla oceněna i v soutěži Stavba roku 2023. Budova je v podstatě celá ze smrkového dřeva a byla navržena tak, aby udávala směr stavění budoucnosti. Ekologie, jednoduchost a střídmost v kombinaci s nejmodernějšími technologiemi – to vše vsazeno do prostředí přírodních prvků, zeleně a vody. Konstrukce je vyrobena výhradně z materiálu, který vzniká přímo na místě – na lince Kloboucké lesní. Použity jsou profily BSH, ze kterých je složena rámová konstrukce tradičního tvaru, která se mnohokrát zopakuje a vytvoří dlouhou elegantní hmotu stavby. Budova je energeticky soběstačná, navíc disponuje bateriovým úložištěm o kapacitě 72 kW. Přebytky energie využívá firma ve výrobě. Budova se dá rozebrat a její prostory jsou modelovatelné. Sloužit by měla minimálně třem generacím a už dnes jsou některé její prostory pronajímány k různým akcím.

Kolín**Postoloprty****Kloboucká lesní**

Jak se po urbanistické stránce měnily v uplynulých letech **Dolní Břežany, Stříbro** či **Mikulov**, se přítomní dozvěděli v prvním odpoledním bloku. Na konferenci za každou tuto municipalitu vystoupil vždy starosta spolu s městským architektem, kteří jednotlivé projekty představili. Při těchto prezentacích zazněla celá řada praktických rad a účastníci konference mohli načerpat mnoho inspirativních nápadů. Všichni řečníci se ale jednoznačně shodli a zdůrazňovali, že úzká spolupráce mezi obcí, potažmo zastupitelstvem, a „zapáleným“ architektem se opravdu v konečném důsledku vyplácí. Když si tyto dvě strany rozumí, ve městě či obci je to opravdu vidět a společná práce se promítne do daleké budoucnosti. Nejprve je ale nutné mít promyšlený strategický plán, územní plán je pak třeba chápat spíše jako nástroj k jeho naplnění. A každému projektu musí předcházet důkladná analýza, od které je

Matěj Novák, starosta, Anna Šlapetová, architektka – Dolní Břežany; Ivo Hrdlička, místostarosta, Petr Štefek, architekt – Mikulov; Petr Velička, architekt, Miroslav Nenutil, emeritní starosta – Stříbro

možné se odrazit. Všichni také konstatovali, že při větších projektech je vhodná spolupráce s krajinářem.

Fotogalerii z jejich prezentací najdete na str. 23.

Ve všech praktických ukázkách se jasně potvrdilo, že spolupráce objednatele, investora a architekta je základem pro urbanistický rozvoj obce.

Budoucnost stavebnictví, ekologické stavby a dostupné bydlení

Nad budoucností stavebnictví se po krátké přestávce zamýšlel Radoslav Sovják z Národního centra stavebnictví 4.0. V čem tuto budoucnost vidí? V moderních materiálech a recyklaci, v metodě BIM (informační modelování staveb), v 3D tisku, v moderních technologiích, v robotizaci a modulaci, digitalizaci, ve dřevu a především v udržitelnosti.

Udržitelnost dnes ovlivňuje řada faktorů, významným je jistě předpokládaná životnost stavby, tedy doba, po kterou bude stavba plně využitelná s minimálními nároky na provoz a údržbu, a nebude ji nutno v budoucnu nahradit stavbou novou. Při současném ročním tempu obnovy bytového fondu na úrovni 1 % dává smysl stavět nebo renovovat budovy s minimální životností 100 až 150 let. Významným faktorem je i materiálová skladba budov. Dožití budovy musí být v co nejširší míře recyklovatelné.

Radoslav Sovják se více zaměřil na ekologické stavby, které nelze ztotožňovat výhradně s dřevostavbami, a dostupné bydlení

bez majitele. Důležitou roli při výstavbě hraje rychlost. Tu je třeba měřit od povolení až po kolaudaci. Zde může pomoci zjednodušení administrativy, ale např. i vyšší využití prefabrikátů nebo modulárního stavění. S ohledem na potřebu ochrany půdního fondu i samotnou ekonomiku výstavby je vhodné dostupné bydlení směřovat do vícepodlažních budov s nižší pořizovací cenou za m², tedy vhodnější je stavět do výšky a nerozšiřovat zastavitelné území. Doporučil rovněž rekonstruovat všechny stávající prázdné stavby a využívat volné stavební pozemky, pochopitelně také brownfieldy nebo stavby

bez majitele.

V rámci podpory dostupného bydlení je nutné také snižovat uhlíkovou stopu staveb, přičemž se primárně zaměřit na snižování energetické náročnosti budov, a to jak u novostaveb, tak i u rekonstrukcí. V životním cyklu stavby je největším emitorem CO₂ právě období provozu budovy, kde se uhlíková stopa pohybuje kolem 80 %, výstavba a demolice pak okolo 20 %.

Na konferenci padla i řada konkrétních dotazů...

Dolní Břežany**Stříbro****Mikulov**

Na Radoslava Sovjáka navázal Daniel Žáček, obchodně-technický manažer EPC a D&B, ENESA, a. s., člen ČEZ ESCO, který rovněž hovořil o životním cyklu staveb, tentokrát z pohledu realizátora (dodavatele) staveb. Vyzval starosty, aby se nebáli soutěžit stavby a nehlédli přitom vždy jenom na pořizovací cenu. V úvahu je třeba brát především komplexní náklady na celý životní cyklus stavby, tedy také na její následnou údržbu, obnovu až po likvidaci (LCC - Life Cycle Costing). Představil přítomným **metodiku Design & Build** – šikovný manuál, jak na zadávání veřejných zakázek. Tato metoda oproti stávající praxi přináší řadu změn a výhod, a to zejména v podobě přenesení odpovědnosti za přípravu projektové dokumentace a za její naplnění částečně či zcela na zhotovitele. Díky tomu mají objednatelé mimo jiné vyšší jistotu zachování nabídkové ceny a dodržení stanoveného termínu dokončení stavby.

Martin Mrkos, Martina Lehmannová, Radoslav Sovják, Jan Fibiger, Daniel Žáček

Jako manažer společnosti ENESA přiblížil přítomným také komplexní službu **EPC** (Energy Performance Contracting), která v sobě zahrnuje návrh úsporných opatření, přípravu, realizaci a zajištění financování projektu vedoucí k úsporám energie budov.

Podrobně se pak zabýval otázkou, jak plánovat a hodnotit LCC, a jak vše funguje nakonec ukázal na konkrétním příkladu úsporné výstavby Dětské léčebny Ostrov u Macochy.

Projekt **dostupného bydlení formou dřevostavby**, který ve Žďáru nad Sázavou realizují ve spolupráci s Českou spořitelnou, představil starosta města Martin Mrkos. Podle jeho slov jde v celku o nenáročnou a velmi rychlou výstavbu. Do jednoho roku by město mělo mít k dispozici 34 bytů ve dvou bytových domech, které budou předně nabídnuty občanům vybraných profesí, jako jsou učitelé, policisté, záchranáři, sociální pracovníci a další.

Celou konferenci uzavřel architekt Jan Fibiger, který představil vybrané projekty, jež bodovaly v soutěži **Stavba roku 2023**. Uděleno bylo celkem 14 titulů a 25 zvláštních cen. Hlavním organizátorem soutěže je Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství, která je zároveň i vypisovatelem soutěže, spolu s dalšími partnery. Všechny oceněné projekty najdete na www.stavbaroku.cz. Záštitu soutěže poskytuje také Svaz měst a obcí.

zpracovala Lenka Zgrajová

Uspořádání konference Město a jeho architektura by se samozřejmě neobešlo bez našich partnerů, kterými byly společnosti: **Česká asociace konzultačních inženýrů (CACE), z. s., Liftrock Services, s. r. o., Kloboucká lesní, s. r. o., Waldera, s. r. o., Gardenline, s. r. o., Ledvance, AV MEDIA, KOH-I-NOOR HARDTMUTH, a. s., Nadace České spořitelny a Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství (Nadace ABF)**

Všem partnerům patří samozřejmě velký dík.

Svaz rozšiřuje nabídku právní pomoci obcím

Dlouhodobá spolupráce se zástupci advokátní kanceláře KVB vedla k jejímu etablování na odbornou právní poradnu pro samosprávy. Většina nejen členských měst a obcí navázala s kanceláří individuální kontakt, její rady využívají zastupitelé i úředníci městských i obecních úřadů. V současné době proto již Svaz ukončil finanční úhrady za služby obcím.

Cílem Svazu je mimo jiné stálé zdokonalování poskytovaných služeb svým členům, a to včetně celkového poradenství. Svaz se prostřednictvím dotazníku obrátil na města a obce s cílem zjistit, na jaké otázky potřebují odpovědět nejčastěji.

Z odpovědí vyplynul požadavek na úzce specializované poradenství; nejfrekventovanějšími tématy jsou finanční právo, účetní a daňové poradenství, veřejné zakázky, energetika, odpady, ale např. i kyberbezpečnost či personalistika.

Svaz chce tedy poskytnout co nejširší vějíř poradenství, a to jak od odborníků svazové kanceláře, tak i od řady renomovaných právních společností. Momentálně probíhá jednání s jejich zástupci o ucelené svazové poradně. Svoje dotazy v obecné rovině můžete zasílat i nyní na adresu smocr@smocr.

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Ekonomický a personální zájem na věci jako základ systémové podjatosti úřadu

NSS dovedl, že základem pro žalobu veřejného ochránce práv ve veřejném zájmu může být i situace hrozby tzv. systémové podjatosti úřadem. O systémovou podjatost se může jednat:

1. V případech silně medializovaných, popřípadě s jinak silnou neformální platformou komunikace (veřejně známá věc, lobbying, politická záležitost apod.), kdy hrozí, že úředníci a další zaměstnanci úřadu budou v souladu s § 14 odst. 1 SpŘ v rámci výkonu svého zaměstnaneckého či obdobného poměru zaujatí.
2. V případech ekonomického zájmu samotného úřadu na určitém výsledku správního řízení (např. smlouva o spolupráci mezi obcí a developerem s klauzulí odpovědnosti za zmaření zájmu pro obec).

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2024, čj. 1 As 174/2022-92)

Nepodstatná změna závazku ze smlouvy při dodržení limitů de minimis

Nemění-li provedená změna závazku ze smlouvy celkovou povahu veřejné zakázky a je-li současně hodnota této změny nižší než stanovené limity de minimis (§ 222 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek), nejedná se

o podstatnou změnu smlouvy podle § 222 odst. 3 téhož zákona, což odpovídá čl. 72 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek a smyslu a účelu zavedení limitů de minimis evropským zákonodárcem, jejichž dodržení nevyvolává nutnost provádět nové zadávací řízení. Taková změna tedy nepředstavuje porušení povinností stanovených zákonem odůvodňující nevyplacení části dotace postupem dle § 14e odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2024, čj. 6 Afs 9/2023-31)

Možnosti procesní ochrany environmentálního spolku proti veřejnoprávní smlouvě nahrazující územní rozhodnutí

Environmentální spolek má aktivní procesní legitimaci k zahájení řízení podle § 142 správního řádu a může se domáhat vyslovení neúčinnosti veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí nebo určení, že v daném případě nelze nahradit územní rozhodnutí veřejnoprávní smlouvou. To platí i tehdy, pokud není environmentální spolek osobou ve smyslu § 168 správního řádu.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2024, čj. 2 As 8/2023-33)

Posouzení účasti dotčené veřejnosti v řízení o záměru, který nebyl posouzen ani ve zjišťovacím řízení

Účastenství dotčené veřejnosti (ekologických spolků) podle § 3 písm. i) bodu 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, je pro účely tohoto zákona spojeno s existencí navazujícího řízení [§ 9c odst. 3 písm. b) ve spojení s § 3 písm. g) tohoto zákona] a je přímo závislé na materiálním posouzení toho, zda záměr nebo jeho změna podléhají posouzení vlivů záměru na životní prostředí, tj. zda mohou mít významný vliv na životní prostředí. Správní orgán rozhodující podle § 28 správního řádu o účastenství dotčené veřejnosti uvedené v § 3 písm. i) bodě 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí si proto musí sám učinit věcnou odbornou úvahu, zda záměr nebo jeho změna podléhají (měly podléhat) přinejmenším zjišťovacímu řízení, pokud samostatně soudně přezkoumatelným rozhodnutím nebylo rozhodnuto, že záměr posouzení vlivů nepodléhá. Tuto odbornou úvahu musí správní orgán rozhodující o účastenství řádně a přezkoumatelně odůvodnit.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2024, čj. 8 As 277/2021-66)

Zdroj: Sbírka rozhodnutí
Nejvyššího správního soudu

Nájemní bydlení v zahraničí – shrnutí poznatků mezinárodního průzkumu

Sociologický ústav Akademie věd České republiky provozuje platformu NájemPlus (dostupnou na: <https://www.najemplus.cz>), jejímž cílem je ukázat, že i v naší zemi existují pronajímatelé nabízející dlouhodobé, bezpečné a kvalitní bydlení v nájmu a přispívat ke kultivaci vztahů v oblasti nájemního bydlení jako takových.

Advokátní kancelář PRK Partners ve snaze takový záměr podpořit, provedla průzkum právní úpravy nájemního bydlení ve vybraných zahraničních jurisdikcích. Za tímto účelem advokáti Roman Pečenka, který je zároveň starostou obce Podolanka a členem Rady Svazu, a Karolína Křešová, která se dlouhodobě zaměřuje na problematiku nájemních vztahů, oslovili kolegy v rámci sítě nezávislých advokátních kanceláří Lex Mundi s žádostí o vyplnění dotazníku, ve kterém formulovali dotazy na obvyklou dobu nájmu, ukončování nájmu, procesy vyklizení nájemce, zvláštní orgány pro spory mezi pronajímateli a nájemci a další záležitosti týkající se nájemního bydlení. Cílem průzkumu byl zájem přispět do diskuze o současných legislativních návrzích na úpravu nájemních vztahů. Výsledky tohoto průzkumu, kdy odpovědi poskytli zástupci předních advokátních kanceláří z celkem 14 evropských jurisdikcí (z Rakouska, Belgie, Dánska, Kypru, Irska, Itálie, Lucemburska, Nizozemska, Portugalska, Rumunska, Řecka, Skotska, Švýcarska a Ukrajiny), stručně shrneme dále. Vybrané poznatky, zejména ve vztahu k systémům řešení sporů mezi nájemci a pronajímateli, byly též prezentovány na workshoppu „Chci žít v nájmu!“, který se konal dne 24. dubna 2024 a který obdržel záštitu Svazu.

Doba nájmu

Standardní doba nájmu se výrazně liší mezi jednotlivými zeměmi. Pohybuje se od 1 roku až po 10 let, přičemž v některých

případech může být i na dobu neurčitou. S výjimkou Itálie, Portugalska a Rakouska není obvyklé, aby byla zákonem stanovena minimální délka doby nájmu. Nájem na dobu neurčitou jsou velmi časté v Rakousku, Dánsku, Nizozemsku, Skotsku a Švýcarsku. Zajímavé je, že na Kypru a Ukrajině jsou nájem na dobu neurčitou úplně zakázány. Řetězení krátkodobých nájmu není ve většině zkoumaných jurisdikcí přímo řešeno, nicméně v rámci regulace například minimální či maximální doby nájmu je tento postup nepřímým omezen. Výjimku tvoří Dánsko a Nizozemsko, kde je taková praxe explicitně zakázána.

Ukončení nájmu

Možnost ukončit nájem bez udání důvodu je většinou vyhrazena pouze nájemcům, s výjimkou Kypru a Ukrajiny, kde je to možné pouze v případě, že je tato možnost explicitně sjednána ve smlouvě. Výpovědní doby se velmi liší – od 28 dnů až po 240 dnů. Pronajímatelé mohou nájem vypovědět bez udání důvodu v určitých obdobích v Irsku a Belgii a také v Řecku, jedná-li se o nájem na dobu neurčitou. Ve Švýcarsku je pronajímatel oprávněn vypovědět nájem kdykoli, ovšem nájemce má právo tuto výpověď rozporovat u soudu – například pokud je taková výpověď v rozporu se zásadou dobré víry (k tomu existuje rozsáhlá judikatura).

S výjimkou Ukrajiny všechny jurisdikce umožňují za splnění různých podmínek, aby pronajímatel vypověděl nájem, pokud nemovitost potřebuje pro sebe, v ně-

Mgr. Karolína Křešová

kterých případech i pokud ji potřebuje pro své příbuzné.

Vyklizení nájemce

Pro všechny zkoumané jurisdikce platí, že vystěhování nájemce je možné pouze po pravomocném rozhodnutí soudu o vyklizení nájemce a za asistence exekutora. V některých zemích byly pro tento účel zřízeny zvláštní orgány (např. Residential Tenancies Board v Irsku nebo Balcão do Arrendatário e do Senhorio v Portugalsku) či zvláštní řízení (např. řízení o validaci výpovědi v Itálii nebo zrychlení řízení o vyklizení v případě, že nájemce neplatí nájemné, v Řecku). Ze zkoumaných jurisdikcí je proces vyklizení nejrychlejší v Dánsku, kde trvá 4 až 6 týdnů.

Mgr. Roman Pečenka

V Irsku, Skotsku, Švýcarsku, Řecku a na Ukrajině je průměr několik měsíců, celý proces však může trvat déle. Advokáti v Lucembursku a Portugalsku odhadují průměrnou dobu na 1 rok. Rakousko a Kypr uvádějí průměrně 1 (respektive 2) až 3 roky. V Nizozemsku standardní řízení o vyklizení trvá i více než jeden rok, nicméně v případě naléhavého právního zájmu pronajímatele a zaháje-

ní předběžného řízení je možné rozhodnutí získat v rozmezí 6 až 10 týdnů.

Standardizované nájemní smlouvy

Standardizované znění nájemní smlouvy bylo zavedeno v Rakousku, Dánsku, Skotsku, Nizozemsku, Řecku, Irsku a Itálii. S výjimkou Itálie, kde je pro vybrané nájemní užití standardizované nájemní smlouvy povinné, je zcela na smluvních stranách, zda se rozhodnou standardizované znění nájemní smlouvy využít; nicméně i přesto, že je jeho použití dobrovolné, je i tak velmi rozšířené.

Nájemní bydlení jako řádná alternativa vlastního bydlení

S výjimkou Irska, Itálie a Ukrajiny je dle vyjádření kolegů ve zkoumaných zemích nájemní bydlení v zásadě považováno za řádnou alternativu vlastního bydlení. Zajímavé je srovnání Irska a Itálie. Zatímco v Irsku se postoj k nájemnímu bydlení zlepšuje, a to i v důsledku posilování ochrany nájemce, v Itálii panuje přílišná ochrana nájemce již nyní, případné vyklizení je zdoluhavé a komplikované, a to je jedním z důvodů,

proč je složité najít nájem za rozumných podmínek, neboť někteří pronajímatelé z tohoto důvodu raději nechávají své nemovitosti prázdné, než aby je pronajímali.

Závěr

Z výsledků vyplývá, že právní úpravy nájemního bydlení jsou velmi různorodé a každá země má své specifické požadavky a postupy. Právní systémy se liší nejen v délce nájmu, ale i v možnostech jeho ukončení, procesů vyklizení a ochrany nájemců před neoprávněnou výpovědí. Standardizované smlouvy a zvláštní orgány pro řešení sporů jsou dalšími aspekty, které přispívají k odlišnosti praxe v jednotlivých zemích. Ač se napříč zkoumanými jurisdikcemi složitě hledá shoda v přístupu k nájemnímu bydlení, je tento průzkum důležitým krokem pro porozumění jeho fungování při hledání vhodné úpravy současného nastavení nájemních vztahů v České republice.

Mgr. Karolína Křešová,
advokátka PRK Partners
Mgr. Roman Pečenka,
partner PRK Partners

INZERCE

Nový model placení parkovného ušetří městům desítky milionů korun ročně

Zhruba 120 milionů korun. To je částka, kterou by, dle kvalifikovaného odhadu společnosti EasyPark, mohly ročně ušetřit rozpočty českých měst díky zavedení modelu otevřeného trhu a transparentního servisního poplatku. Model, který zavádí stále více evropských měst, odstraňuje nutnost veřejných zakázek a garantuje městům celou částku za využití parkovacího místa. Poplatek za používání parkovací aplikace přenáší na uživatele. Tento přístup zajišťuje městům více peněz na zlepšování městské infrastruktury a podporu udržitelné mobility.

Jak vyplývá z dat společnosti EasyPark a Technické správy komunikací Praha, v Praze vzrostlo placení mobilem za poslední dva roky o 14 procent, přičemž na konci roku 2023 zde proběhlo tímto způsobem již 75 procent plateb. Přestože využívání mobilních parkovacích aplikací roste, Praha stále zaostává za městy jako je Amsterdam nebo Kodaň, kde aplikacemi platí 92 procent resp. 95 procent motoristů.

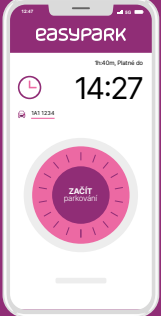
Prvním městem, které model otevřeného trhu v Česku zavedlo, je krajské město Jihlava. Pro Jihlavu je spolupráce výhodná i v tom, že dostává od společnosti EasyPark data, která jí poskytují přehled o vytíženosti parkovacích míst, a může na ně efektivně reagovat.

„Z dat jasně vyplývá, že díky otevřenému trhu města nemusí tak často zvyšovat cenu parkovného a šetří finanční prostředky. Ty mohou být investovány např. do rozvoje služeb občanské vybavenosti,“ říká Patrik Piščík, ředitel společnosti EasyPark pro Česko a Slovensko. EasyPark Group je přední světová společnost v oblasti parkovacích technologií s vizí učinit města lepšími pro život. Umožňuje podnikům, provozovatelům parkovišť, vlastníkům nemovitostí a městům spravovat, plánovat a přijímat rozhodnutí na základě dat. EasyPark Group vlastní a vyvíjí aplikace EasyPark, ParkMobile, RingGo a Park-line a působí ve více než 4000 městech ve více než 20 zemích. Více informací naleznete na www.easypark.com/cz-cz.

easypark

**PLAŤTE
PARKOVNÉ
MOBILEM**

s nejpoužívanější aplikací v Evropě

Stáhněte si aplikaci
www.easypark.cz

Potřebujete pomoci? +420 800 021 110

Digitální technologie by měly být přístupné i seniorům

S Tomášem Hubálkem, předsedou spolku Moudrá síť, která přináší možnost digitálního vzdělávání pro seniory, si povídala Alexandra Kocková.

Kde vznikla myšlenka na propojení digitálních asistentů se seniory?

Myšlenka propojení digitálních asistentů a seniorů vznikla již v začátcích působení spolku Moudré Sovičky, který se od roku 2015 věnuje digitálnímu vzdělávání seniorů a od svého vzniku jich proškoli-la již více než 20 000. Tehdy jsme zjistili, že seniorům by nejvíce pomohlo, kdyby jim někdo poradil s jejich zařízením, často i se stolním počítačem, přímo u nich doma. Proto jsme začali po Praze a některých dalších městech nabízet službu Hodinový ajťák (název byl inspirován filmem Hodinový manžel). A když jsme zažívali to nadšení seniorů, vzniklo naše velké přání umožnit takovou pomoc pro každého seniora v ČR.

Vytvořili jsme mobilní učebnu pro seniory, abychom mohli za nimi dojet i do menších obcí. Díky našim partnerům jsme později začali pořádat semináře a individuální konzultace po celé ČR, a tím jsme si ověřili, že i v menších obcích by senioři ocenili digitálního asistenta. Často nám říkali: „Kdy zase přijedete?“ a nejradši by si lektory Moudré Sovičky nastěhovali k sobě domů. Proto jsme založili spolek Moudrá Síť a začali společně s dobrovolníky vyvíjet platformu Moudrá Síť s cílem, aby měli senioři v každé obci možnost najít svého digitálního asistenta.

Z jakých řad se nejčastěji rekrutují asistenti?

Pořádáme prezentace na školách o tom, jak je důležité pomáhat seniorům s moderní technikou, jaký to má přínos pro seniory, pro samotné dobrovolníky a po-

tažmo pro celou společnost. Nejčastěji se tedy rekrutují digitální asistenti z řad studentů starších 15 let. Digitálním asistentem se ale může stát kdokoli, koho baví technologie a chce pomáhat lidem. Máme skvělé digitální asistenty i z řad pracujících a seniorů. Zájemci se hlásí přes webovou stránku www.moudrasit.cz.

Jak probíhá v praxi celý proces?

Služba je zdarma a je určena pro seniory starší 60 let. Funguje prozatím ve 20 lokalitách, postupně přidáváme další. Doporučujeme se nejdříve podívat na naši mapu na webu moudrasit.cz, zda v dané oblasti působí digitální asistent. Poté je potřeba zadat dotaz kliknutím na tlačítko „Potřebuji pomoc“ a vyplnit krátký formulář. Případně je možné zavolat na naši bezplatnou linku nebo se zeptat na pomoc se zadá-

ním dotazu v místní knihovně. Zhruba do pěti pracovních dnů seniorovi zavolá digitální asistent a domluví si s ním termín schůzky a místo setkání – v knihovně, v klubu seniorů, u seniora doma apod. Jakmile se dotaz podaří vyřešit, senior i digitální asistent jsou požádáni o zpětnou vazbu, zda vše proběhlo v pořádku.

Vaším garantem je z.s. Moudrá Sovička, můžete vyjmenovat a popsat pomoc dalším?

Ano, úzce spolupracujeme s Moudrou Sovičkou, z. s., která nám pomáhá s prezentacemi na školách, s mentoringem a technickou podporou pro digitální asistenty. V projektu dále spolupracujeme se Sdružením knihoven, Městskou knihovnou v Praze a jejími pobočkami, které mohou digitální asistenti a senioři využívat pro setkávání. Mezigenerační a dobrovolnické centrum TOTEM, z. s., zajišťuje akreditaci a pojištění dobrovolníků. V jihomoravském kraji pomáhá Agentura JINAG pořádat a propagovat akce Moudré Sítě a zapojovat do projektu místní školy a organizace.

Moudrá Síť funguje díky podpoře Google.org, Nadace Vodafone, Nadačního fondu Veolia a hl. m. Prahy.

Jak mohou města využít pro své seniory pomoc digitálních asistentů?

Ve městech a obcích, kde jsou již připraveni digitální asistenti přijímat dotazy, informujeme seniory v místním zpravodaji, pomocí letáků v knihovnách, klubech seniorů atd. Dotaz mohou zadat přes webové stránky moudrasit.cz nebo přes bezplatnou linku. Doporučujeme tedy se vždy podívat na mapu, zda v dané oblasti již digitální asistent působí.

Města a obce mohou platformu Moudrá Síť využít pro mezigenerační propojení občanů, pro propojení místních komunit (škola, knihovna, klub seniorů, domov pro seniory) a pro všeobecné zvyšování kvality života občanů. Také mohou nabídnout digitálním asistentům místo pro setkávání se seniory v obecních prostorách. S některými digitálními asistenty se lze domluvit na pravidelném docházení do obecních prostor nebo do knihoven, kde jsou pak k dispozici pro seniory. Pracovníci úřadů mohou seniorům nabídnout pomoc při zadávání dotazu na webu Moudré Sítě, aby si je mohl digitální asistent převzít do péče. Všechny tyto možnosti se zobrazují v mapě digitálních asistentů.

Pracovníci úřadů mohou po zaškolení získat přístup do systému Moudré Sítě, mít přehled o práci digitálních asistentů a pomoci s jejich koordinací.

Nabízíte obcím i jiný druh pomoci pro seniory?

Moudrá Síť se věnuje vytváření celorepublikové sítě digitálních asistentů, kteří pomáhají seniorům správně a bezpečně ovládat jejich zařízení. V lokalitách, kde působí digitální asistenti, se může Moudrá Síť zúčastnit akcí pořádaných městem ne-

bo obcí, kde budou pro seniory digitální asistenti k dispozici.

V rámci spolupráce s Moudrou Sovičkou můžeme případně doporučit využít semináře na téma „Jak na chytrý telefon nebo tablet“, „Jak na notebook“, „Identita občana, datová schránka a online bankovnítvi“, „Bezpečnost na internetu a mediál-

ní gramotnost“. Tyto semináře jsou velice oblíbené a pomáhají efektivně zlepšovat digitální dovednosti seniorů.

Je možné také domluvit využití Mobilního centra pro seniory (pojízdna učebna).

Děkuji za rozhovor a doufám, že mnohá naše města a obce bude inspirovat k navázání spolupráce.

Samoobslužná prodejna – jde to i na malé obci

Přinášíme vám zkušenost z obce Bítovany v Pardubickém kraji, kde již dva roky funguje částečně samoobslužná prodejna. Obchod provozuje fyzická osoba (nikoli obec), v dopoledních hodinách je zde obsluha, odpoledne a večer mohou zákazníci nakoupit prostřednictvím speciální karty. Provoz tohoto obchodu má svá specifika, ale umožňuje v obci o zhruba 450 obyvatelích zajistit jednu ze zásadních služeb, jejichž dostupnost na venkově je v současné době aktuálním tématem.

Současné trendy maloobchodu na venkově jsou jedním z témat, kterým se dlouhodobě věnuje Komise pro venkov, zemědělství a lesnictví Svazu. Na jednom z minulých jednání Olga Dvořáková představila příklad z praxe – koncept samoobslužného obchodu, jež provozuje v obci Bítovany. Paní Dvořáková je členkou zastupitelstva obce, která se nachází v Pardubickém kraji a má přibližně 450 obyvatel. Věkový průměr obyvatelstva je zde 48 let a obec si tento trend dlouhodobě udržuje. Bítovany disponují dobrou občanskou vybaveností včetně školky, restaurace, minizoo, kostela a obecního úřadu. V roce 2022 však obec přišla o svůj jediný obchod, který byl do té doby provozován zemědělským družstvem v bývalých skladech v prostorách školky. K ukončení provozu obchodu vedlo více faktorů, mezi něž patřila například nedostatečná nabídka zboží a bylo zřejmé, že prodejnu nelze dále udržet. Po následném odchodu stávající prodáváčky do důchodu obchod definitivně skončil svou činnost. Nový zájemce

o převzetí provozu se nenašel a obec tak musela využívat pojízdnou prodejnu, která do Bítovan zajišťovala dvakrát týdně.

Olga Dvořáková, která kromě provozu obchodu poskytuje masáže, se rozhodla obnovit obchodní služby pro místní. Využila původní prostor bývalého skladu mateřské školy, za jehož využití platí obci nájem 1000 Kč měsíčně. Kvůli omezeným časovým možnostem se rozhodla pro zavedení automatizovaného systému prodejny, aby obchod mohl fungovat i v odpoledních hodinách. Na zasedání zastupitelstva obdržela souhlas k zahájení provozu obchodu bez přímé účasti obce, která jí přesto poskytla finanční podporu 120 tisíc korun, stejně jako Pardubický kraj v rámci Programu obnovy venkova. S dalšími investicemi ve výši 200 tisíc korun od kraje v rámci pilotního projektu tohoto typu a 205 tisíci korunami z vlastních úspor zařídila potřebné vybavení. Provoz obchodu byl zahájen v srpnu 2022.

Dnes obchod funguje téměř 2 roky v hybridním režimu, kdy dopoledne zajišťuje obsluhu prodáváč, v této době funguje i obslužný pult ke krájení uzenin a sýrů, a odpoledne je provoz samoobslužný. Zákazníci mohou vstoupit do prodejny a nakoupit si prostřednictvím QR kódu v mobilním telefonu, vygenerovaném na základě ověření provozovatelem či bankovní identitou, nebo za pomoci tzv. Contio karty, kterou po ověření identity vydá provozovatel obchodu. Paní Dvořáková každého držitele při předání karty poučí o související odpovědnosti; je tak dále na zodpovědnosti rodičů, zda se rozhodnou v odpoledních

hodinách předat svému nezletilému dítěti kartu k obchodu, ve kterém jsou dostupné například také alkoholické nápoje.

Obchod má pozitivní ohlasy a zajišťuje provoz po celý rok

(kromě výjimečných případů). Spolupracuje s osmi dodavateli a zajišťuje čerstvé pečivo i o víkendech. Díky nízkému průměrnému věku místních obyvatel nemá téměř nikdo problém s technologickým řešením

provozu obchodu. Tržby se pohybují mezi 35 až 38 tisíci korunami měsíčně, při nákladech 33 tisíc korun, z čehož je zřejmé, že provoz zajišťuje Olga Dvořáková především s cílem poskytnout místním tuto službu, nikoliv pro zisk. Navíc vzniklo i jedno pracovní místo pro pracovníka na částečný úvazek. Paní Dvořáková zvažuje rozšíření obchodu ze stávajících 40 m², což by však přineslo například nové regulační požadavky v plánovaném povinném zálohování PET lahví pro prodejny nad 50 m². V tuto chvíli se legislativou však nezabývá a dále se soustředí na poskytování služeb obyvatelům Bítovan.

*Amálie Ležáková
Sekce regionálního rozvoje,
zahraničních vztahů a projektů*

Depozitní a investiční strategie Generali

- PODÍLOVÉ FONDY VHODNÉ PRO KONZERVATIVNÍ MUNICIPALITY
- INDIVIDUÁLNÍ PORTFOLIA

Globální rozměr skupiny GENERALI vyplývá ze silné lokální pozice v desítkách zemí, solidních výsledků i mnohokrát prokázané a do budoucna zavazující kvality pojišťovacích a investičních služeb a s tím související expertizy v oboru řízení rizik.

Také v České republice obhájí Generali Investments CEE pravidelně čelná místa z hlediska velikosti spravovaných aktiv i dosahovaných výnosů pro klienty Generali. Kromě efektivity vyplývající z objemu spravovaných aktiv a významného postavení na trhu je to především zásluhou kompetencí stabilního lokálního týmu, který přímo z pražské centrály řídí investice v celém regionu. Přitom využívá silné stránky a konkurenční výhody celé skupiny Generali:

- **Nejsme banka.** Nemusíme proto respektovat žádné souvislosti s požadovanou marží a profitabilitou nabízených depozit, interních FTP sazeb atd. To se odráží v nabídce depozitních strategií i osvědčených fondů zpřístupňujících našim zákazníkům řešení využívaná na mezibankovním peněžním trhu velkými hráči v miliardových objemech. (Některá z jejich portfolií ostatně sami řídíme.)
- Preferujeme přehlednou nabídku a **přesvědčivá, vyzkoušená řešení s dobrými výsledky.**
- **Bezkonkurenční analytická a zejména kreditní expertiza** i efektivní propojení analytických závěrů s praktickým řízením reálných investic umožňují využívat dluhopisy s atraktivní kreditní premií, aniž by to zvyšovalo rizika ztráty vlivem insolvence emitenta. (Tzv. default rate Generali Investments CEE je dlouhodobě nejlepší na trhu: U žádného z nabízených fondů nedochází k žádným případům nesplacení drženého dluhopisu v důsledku insolvence nebo úpadku emitenta, přestože takové případy nejsou jinak bohužel ani v ČR nijak výjimečné) To je velmi důležité pro přirozeně konzervativní města a obce, stejně jako pro jejich dceřinné společnosti s podobnými nároky na bezpečnost a likviditu.
- **Příznivé a hlavně naprosto transparentní ceny** jsou důležitou součástí našeho přístupu k zákazníkům Generali, který lze stručně shrnout jako nekompromisní důraz na udržení vysoké úrovně při naplňování klíčových priorit, pokud jde o poskytování služeb firemním a institucionálním klientům včetně mnoha českých měst a obcí:

ZODPOVĚDNOST, EFEKTIVITA, VÝSLEDKY

Nabídka pro rok 2024 respektuje současnou realitu v oblasti mezinárodních vztahů, politického a hospodářského vývoje i finančních trhů. K jejich využití přistupuje Generali Investments CEE pragmaticky a svým zákazníkům z řad měst a obcí umožňuje volbu ve všech rozhodujících segmentech trhu. Úroveň bezpečnosti a dostupných výnosů vyplývá ze zvolené kombinace – nebo samostatného využití – osvědčených portfolií Generali. **V oblasti úrokových sazeb** nabídku Generali tvoří několik samostatně nebo společně využitelných přístupů:

- **Bezpečnější alternativa obvyklých depozit, spořicíh účtů atp.**
Využívané dvoutýdenní repooperace jsou oproti termínovanému vkladu se stejnou dobou splatnosti bezpečnější proto, že splacení každé úločky je kromě závazku protistrany (jako u depozita) zajištěné ještě odpovídajícím objemem likvidních krátkodobých dluhopisů ČNB nebo ČR. Garanční systém přitom za depozita ručí jen do € 100.000 (cca 2,5 mil. Kč na jeden subjekt, navíc zrovna v případě municipalit ani to často neplatí) a jeho přehled historických i stále otevřených kauz ukazuje, že teprve letos uzavřený případ Sberbank nebyl úplně ojedinělý. Když lze navíc bezpečnějším způsobem získat i vyšší výnos, je zřejmé, proč je to **v současnosti nejčastěji využívaná investiční, resp. spíš depozitní strategie** individuálních portfolií Generali, určených pro zhodnocení nejvyšších objemů ve stovkách milionů korun.
- V nižších desítkách nebo i jednotkách milionů korun lze využít prémiovou třídu obdobně řízeného Generali Fondu krátkodobých investic.** (Také další segmenty trhu lze prostřednictvím adekvátních tříd Generali fondů využít podobně, jako ve velkých individuálních portfoliích; v některých případech přímo prostřednictvím stejných fondů.)

- **Dluhopisy pokrývá v nabídce Generali několik přístupů** s možností individuálního výběru nebo doporučené kombinace jednotlivých témat:

- **Krátkodobé dluhopisy (Generali Fond konzervativní):** další alternativa depozit s splatností delší než 1 rok. Vedle kratších státních dluhopisů využívá také nejlepší korporátní dluhopisy a dlouhodobě překonává úroveň základních úrokových sazeb i výše uvedených depozitních produktů.
- **Korporátní dluhopisy (Generali Fond korporátních dluhopisů):** kreditní prémie oproti předchozí variantě zvyšuje průměrný výnos do splatnosti ještě asi o další 2 % p.a. při stále relativně konzervativním výběru kratších dluhopisů, v průměru maximálně dvouletých. Právě zde vykazuje aktivní správa Generali Investments CEE nejvyšší přidanou hodnotu, když adekvátní index státních dluhopisů se splatností 1–3 roky dlouhodobě překonává asi o 3 % p.a., resp. více než dvojnásobně.
- **Delší státní dluhopisy (Generali Fond vyvážený):** specifické téma pro období snižování inflace a postupně i úrokových sazeb. Protože cena dluhopisu reaguje na změnu tržní úrokové sazby přímo úměrně době splatnosti, pokles sazeb přinese vyšší výnosy držitelům delších dluhopisů, v tomto případě především státních. Unikátní koncepce Generali Investments spojující výhody aktivní správy se spolehlivým algoritmem přitom omezuje nejistotu předcházející obratu ve směřování úrokových sazeb i riziko ztrát v době jejich růstu. Právě toto téma a jeho řešení pro zákazníky Generali představuje zajímavou možnost pro období klesajících sazeb, navíc ideálně doplňující tradiční Generali Fond korporátních dluhopisů.

V individuálních portfoliích GICEE bývá zastoupení uvedených segmentů trhu dluhopisů přibližně rovnoměrné, adekvátní fondy lze podobně využít i v nižších objemech. Samozřejmě také s možností individuálního přizpůsobení kreditního profilu i míry rizika a výnosového potenciálu – přesně podle preferencí, možností a potřeb konkrétní radnice či magistrátu.)

Současná úroveň úrokových sazeb ještě stále do určité míry snižuje potřebu agresivnějších akciových investic tím, že zvyšuje úroveň „bezrizikového“ výnosu, dostupného bez podstupování dodatečných a pro mnoho konzervativních institucí vč. řady municipalit zbytečných rizik. I tak ale mohou být akcie pro dlouhodobější investice přínosem, a to nejen jako zdroj spekulativních krátkodobých výnosů (nebo ztrát), ale i pro širší rozložení agresivnějších portfolií a snížení jejich závislosti na jediném trhu. **Akciová složka** pak umožňuje podobně variabilní výběr konkrétních fondů i základního přístupu:

- Generali Fond globálních značek: aktivně řízený výběr z nejlepších světových akcií
- Generali Fond stabilního růstu: nejstabilnější akcie pro pravidelnější růst se silnější vazbou na zhodnocení daného segmentu trhu (jako u populárních ETF, na rozdíl od většiny z nich však se zajištěným měnovým rizikem)
- Generali Fond balancovaný konzervativní: aktivní řízení podílu akcií a dluhopisů

Ve zvýhodněné prémiové třídě jsou kromě uvedených základních fondů (min. 500 tis. Kč) k dispozici i další oblíbené akciové

či alternativní fondy Generali, dostupné už od 300 tis. Kč. Zajímavý výběr z kompletní nabídky Generali Fondů zvýrazňuje aktuální témata energetiky (Generali Fond ropy a energetiky, vysoce ziskový v problematickém období po ruském napadení Ukrajiny), Generali Fond zlatý pro účast na tradičních rezervních komoditách a Generali Fond živé planety nebo Generali Fond farmacie a biotechnologie pro pokrytí dalších atraktivních témat.

Tento materiál je propagačním sdělením. Než provedete jakékoli konečné investiční rozhodnutí o nabytí konkrétního fondu, přečtěte si, prosím, jeho statut / prospekt a sdělení klíčových informací pro investory. V těchto dokumentech naleznete podrobné informace včetně informací o poplatcích a rizicích a investiční strategii v českém jazyce; u fondů s domicilem v Irsku je prospekt v anglickém jazyce. Dokumenty jsou dostupné elektronicky na internetových stránkách společnosti Generali Investments CEE, investiční společnost, a.s. www.generali-investments.cz. Hodnota investice může kolísat a návratnost investice není zaručena (může vést k finanční ztrátě). Zdanění výnosů závisí na osobní situaci každého investora a může se v budoucnu změnit. V některých případech může Váš výnos zvýšit či snížit vliv měnových kurzů. Informace o aspektech udržitelnosti ve smyslu nařízení (EU) 2019/2088 jsou uvedeny na téže adrese, v sekci Informace týkající se udržitelnosti a v prospektu/statutu. Informace o právech investora jsou uvedeny v českém jazyce v dokumentu Informace o Společnosti, který je k dispozici na webových stránkách. V listinné podobě jsou tyto dokumenty k dispozici v sídle společnosti, na jejím kontaktním místě a u smluvních partnerů společnosti. Generali Fondy jsou řízeny aktivně, bez vztahu k referenčnímu indexu. Náklady a poplatky uvedené ve statutu/prospektu a sdělení klíčových informací se používají mimo jiné na pokrytí nákladů na obhospodařování a administraci třídy fondu, včetně případných nákladů na veřejné nabízení a propagaci a snižují potenciální výnosnost investice.

Kompletní nabídka fondů a individuálních portfolií Generali Investments CEE je dostupná u našich specialistů. Obrátit se na ně lze prostřednictvím Vaší pobočky Generali České pojišťovny, a.s., nebo i přímo na adrese corp@generali-investments.cz. Stejným způsobem lze získat i podrobnější informace o současných i potenciálních rizicích konkrétního fondu či služby na jedné a jejich výhodách a možnostech na druhé straně.

z jednání orgánů Svazu

Komise pro zahraniční spolupráci, 9. května 2024, Praha

Členové komise projednali a doporučili nominace Svazu do delegace ČR do Evropského výboru regionů na jeho další funkční období 2025–2030. Tradičním bodem programu bylo představení aktuálních informací o činnosti evropských institucí Evropský výbor regionů a Kongres místních a regionálních orgánů Rady Evropy a asociace CEMR a aktivity zástupců Svazu. Dále se hovořilo o aktuálním vývoji ve vyjednávání budoucího programového období 2028+ a Komise doporučila přistoupení Svazu ke Kohezní alianci, která se zasazuje o zachování kohezní politiky jako základního pilíře EU politiky i po r. 2028+. Na závěr byly prezentovány projekty, do kterých je Svaz zapojen a které připravuje.

Komise pro kohezní politiku, 10. května 2024, Praha

Stěžejním bodem programu byly body týkající se budoucnosti kohezní politiky a probíhající debaty nastavení programového období 2028+ jak na evropské, tak na národní úrovni. Podrobně byly projednávány kroky Svazu, především komunikace a medializace Pozice Svazu k budoucnosti kohezní politiky 2028+ a Pozice metropolitních oblastí a aglomerací k budoucnosti metropolitní spolupráce. Členové komise byli informováni o vyjednávání ukotvení integrovaných nástrojů CLLD/MAS

a metropolitní spolupráce/ITI v rámci novelizace zákona číslo 248/2000, o podpoře regionálního rozvoje, kterou navrhuje MMR. Komise schválila usnesení, kterým doporučila přistoupení Svazu ke Kohezní alianci, která podporuje zachování kohezní politiky po r. 2028+, a také usnesení vyzývající k uplatnění územní dimenze a územní zacílení investic do výzev Modernizačního fondu. V neposlední řadě zazněly informace o novém nástroji EU – Sociálním klimatickém fondu, jehož přípravy se právě naplno rozbíhají a jehož cílem je kompenzovat sociální a ekonomické dopady zavedení emisních povolenek ETS2 od r. 2026.

Výbor dobrovolných svazků obcí, 13. května 2024, hybridně

Na květnovém jednání výboru účastníci diskutovali podmínky hranic ORP a počtu obcí při vytváření společenství obcí. Otázkou zůstává, zda je z pohledu fungování meziobecní spolupráce přijatelná podmínka, podle níž by jedno společenství obcí mělo být vymezeno hranicemi jednoho ORP. Dosavadní zkušenosti ukazují, že v některých případech by tato podmínka znamenala například vyloučení obcí, které spadají pod jiné ORP, ačkoli doposud bez problémů spolupracovaly v rámci DSO. Téma bude dále diskutováno, je nutno zohlednit zkušenosti z praxe a nastavit podmínky tak, aby co nejlépe vyhovovaly fungování spolupráce v území.

Dalším tématem byla systémová podpora meziobecní spolupráce. Je nutné nastavit financování na úrovni společenství obcí,

kteří může být příjemcem prostředků z RUD. Naproti tomu DSO nemohou být příjemci těchto financí, a to například i proto, že jedna obec může být členem více svazků.

Komise pro regionální udržitelný rozvoj, 23. května 2024, Praha

Komise projednala novinky z oblasti vyjednávání nového programového období 2028+ a seznámila se s pozicemi Svazu

a Metropolitních oblastí a aglomerací k budoucnosti kohezní politiky. Členové komise diskutovali návrh na ukotvení nástrojů CLLD a ITI v navrhované novelizaci zákona č. 248/2000, o podpoře regionálního rozvoje. Komise se seznámila s novinkami v oblasti regionálního rozvoje, např. s výstupy jednání Výboru pro regionální politiku, s novými dotačními tituly MMR, především programem Podpora rozvoje regionů 2024+, určenými pro obce a města, s připravovaným dotačním programem na podporu dostupného bydlení apod. Projednala aktuální legislativu s dopadem na města a obce.

INZERCE

JRD

Příjem do rozpočtu obce ve výši 135 milionů Kč

Nejčistší a v konečném důsledku i nejlevnější zdroj elektrické energie jsou větrné elektrárny. Za svoji životnost vyrobí 50× více energie, než je potřeba pro jejich výrobu a likvidaci.

Vyrobená čistá elektřina může být přínosem pro obce a občany, kteří ji mohou čerpat za zvýhodněných podmínek a být dlouhodobě ochráněni před budoucími výkyvy na energetickém trhu a energetickou chudobou. Příjmy z výstavby a provozu větrné elektrárny navíc pro obec znamenají dodatečný příjem do rozpočtu, který umožní významně urychlit rozvoj obce nebo chybějící infrastruktury.

Moderní energetice se věnujeme již více než 15 let. Umíme spolehlivě zajistit přípravu i realizaci projektů větrných i fotovoltaických elektráren, dodat potřebné financování, a postarat se o následný provoz včetně pravidelné údržby a servisu.

Pokud vaše obec uvažuje o stavbě větrné elektrárny, nebo se chcete na takovém projektu podílet, klíčovým krokem je vybrat spolehlivou firmu, která bude Vaším partnerem a budoucím provozovatelem... a tou můžeme být právě my. Těšíme se na naši spolupráci, neváhejte nás kontaktovat!

Více na www.jrd-energo.cz
+420 721 363 626

ČESKÁ
SPOLEČNOST

20 LET
INOVACÍ

ČESKÝ
VÝROBCE

Bonita

MIMOŘÁDNÁ
BEZPEČNOST

CERTIFIKOVANÁ
KVALITA

DLOUHÁ
ŽIVOTNOST

VYRÁBÍME RADOST PRO VŠECHNY

Dětská hřiště

Workout

Fitness

Agility psí hřiště

Bonita Group Service, Čedlosy 583, 664 24 Drásov • info@hriste-bonita.cz • www.hriste-bonita.cz

KONFERENCE

OBEC ŘÁDNÝM HOSPODÁŘEM

Z organizačních a logistických důvodů souběhu více akcí stejného tématu jsme bohužel byli nuceni přesunout konferenci Obec řádným hospodářem až na listopad.

Původně plánovaný termín 20. 6. se tedy ruší, nově bylo stanoveno datum

27. listopadu 2024,

místo konání akce zůstává stejné, tedy Kongresové centrum Praha – Komorní sál.

Omlouváme se za případné komplikace, které vám mohly vzniknout ve vašem časovém rozvrhu.

Všem, kteří již uhradili registrační poplatek a budou se chtít účastnit akce i 27. 11. 2024, převedeme uhrazený poplatek na tento náhradní termín. Těm, kteří se nebudou moci akce zúčastnit, poplatek vrátíme. Děkujeme za pochopení a věříme, že i v podzimním termínu se sejdem v co největším počtu.

Krátce si připomeňme, že hlavními tématy konference budou:

- Identifikace potřeb, zhodnocení finanční situace
- Schopnost a možnosti municipalit efektivně nakládat s finančními prostředky
- Jak o spravovaných financích uvažovat, jak připravovat kvalitní investiční strategie, definovat cíle a nástroje k jejich dosažení
- Edukace volených zástupců o rizikovitosti jednotlivých finančních nástrojů a doporučení při výběru správce portfolia

Aktuální informace ke konání konference budeme průběžně zveřejňovat na našem webu.

!! UPOZORNĚNÍ !!

Lovosický zpravodaj zvítězil v soutěži Radniční oko

Sdružení vydavatelů radničních zpravodajů ČR vyhlásilo nejzdařilejší radniční a obecní zpravodaje „Radniční oko“ pro ročník 2023–2024. Celkovým vítězem, bez rozdílu kategorie, byl zvolen Lovosický dnešek. Do prvního ročníku soutěže se přihlásilo celkem 46 zpravodajů obcí, měst a městských částí.

„Především bychom rádi poděkovali všem účastníkům, kteří se do projektu přihlásili. Překvapila nás vysoká úroveň místních zpravodajů, a proto často byly výsledky velice těsné,“ uvedl k soutěži Radniční oko předseda sdružení Martin Březina. Porotci hodnotili oblastí jako obsah, využití potenciálu nosiče, grafiku a celkový dojem z titulu.

Úspěšné projekty se budou moci honosit pečeti kvality „Radniční oko roku 2023–2024“. Zástupci nejúspěšnějších titulů obdrželi na slavnostním vyhlášení v Chrudimi ve čtvrtek 25. dubna také diplom a originální ocenění.

VÝSLEDKY SOUTĚŽE

Radniční/obecní zpravodaj v tiskové verzi do 5 000 obyvatel

1. Měšický zpravodaj
2. Kanické listy
3. Noviny obce Hradištko - Kersko

Radniční/obecní zpravodaj v tiskové verzi 5 000 – 15 000 obyvatel

1. Lovosický dnešek
2. Tišnovské noviny
3. Veselské listy

Radniční/obecní zpravodaj v tiskové verzi 15 000 – 30 000 obyvatel

1. Šumperský zpravodaj
2. Slánská radnice
3. Zpravodaj města Blanska

Radniční/obecní zpravodaj v tiskové verzi 30 000 – 50 000 obyvatel

1. Zpravodaj města Kolína
2. Noviny Prahy 2
3. Prostějovské radniční listy

Radniční/obecní zpravodaj v tiskové verzi nad 50 000 obyvatel

1. Klíč
2. Ježkovy oči
3. Ústecké noviny

Projekt Pěšky do školy 2024 bude letos probíhat od 16. září. Zapoj se i vaše škola?

Projekt Pěšky do školy je již tradiční výzvou pro školy i rodiče a žáky: „chodte do školy pěšky!“ Přihlaste se a inspirujte další do zábavné a zdravé výzvy, která vám možná změní rána k lepšímu. Projekt Pěšky do školy probíhá již opakovaně

a v loňském roce se do něho zapojilo 439 škol z 270 obcí. Soutěžit mohou i jednotlivé třídy v celostátní soutěži. Více informací, registrace i propagační materiály, které můžete vyvěsit ve vaší škole naleznete na peskymestem.cz.

Srovnávací výzkum Město pro byznys zná další krajské vítěze

Představujeme posledních pět krajů, ve kterých se vyhlášovaly výsledky srovnávacího výzkumu Město pro byznys. Výzkum již sedmým rokem hodnotí podnikatelský potenciál měst a obcí v České republice. Detailnímu zkoumání jsou podrobena všechna města a obce s rozšířenou působností. Analytici agentury Datank dělí své hodnocení do dvou

hlavních kategorií, podnikatelské prostředí a přístup veřejné správy. Vyhlásovatelům výzkumu je týdeník Ekonom, partnerem Stavební skupina VINCI Construction CS, Centrum udržitelné budoucnosti a Svaz měst a obcí ČR. Gratulujeme všem letošním krajským vítězům a těšíme se na celorepublikové vyhlásování v Praze!

Plzeňský kraj

- 1 Plzeň
- 2 Rokycany
- 3 Tachov

Karlovarský kraj

- 1 Hradec Králové
- 2 Sokolov
- 3 Cheb

Kraj Vysočina

- 1 Humpolec
- 2 Žďár nad Sázavou
- 3 Velké Meziříčí

Liberecký kraj

- 1 Jablonec nad Nisou
- 2 Tanvald
- 3 Liberec

Ústecký kraj

- 1 Most
- 2 Chomutov
- 3 Ústí nad Labem

